

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Svenska
Jägarförbundet

Innehåll

Svenska Jägareförbundets styrelse	4
Ordförande har ordet	5
Verksamhetsberättelse	
– Inledning	6
– Jakt och viltförvaltning	11
– Kommunikation och media	30
– Medlem och marknad	34
– Intressebevakning	42
– IT	42
– Juridik	43
– Upphandlade uppdrag	44
– Verksamhetsbidrag	51
– Öster Malma Service AB	54
– Sveriges Vildnad	54
– Svensk Våtmarksfond	55
Årsredovisning	
– Ekonomi	56
– Fem år i sammandrag	58
– Resultaträkning	59
– Balansräkning	60
– Kassaflödesanalys	62
– Tilläggsupplysningar	63
– Underskrifter	70
– Revisionsberättelser	72

Verksamhetsberättelse och årsredovisning återfinns även på <https://jagareforbundet.se/arsredovisning-verksamhetsberattelse/>

Bilagor

Årsrapport Adaptiv klövviltförvaltning

Årsrapport Vilt och trafik

Årsrapport Viltprovtagning

Årsrapport Rovdjursinventering

Årsrapport Invasiva arter

Delges på hemsidan under <https://jagareforbundet.se/arsrapporter-upphandlade-uppdrag/>

Årsrapport Viltövervakning

Delges på hemsidan under <https://jagareforbundet.se/vilt/viltforum/>

Rapport Digital viltövervakning

Rapport Projekt skarvförvaltning

Rapport Projekt gåsförvaltning

Rapport Vinginsamling

Delges på hemsidan under <https://jagareforbundet.se/verksamhetsbidrag/>

Verksamhetsberättelse Öster Malma

Delges på <https://jagareforbundet.se/arsredovisning-verksamhetsberattelse/>

Svenska Jägareförbundets styrelse 2024. Bakre raden från vänster: Linda Mattisson-Olsson, Anders Gruvaeus (2:e vice ordförande), Hans Olsson, Eleonore Hedman, Frederik Treschow. Främre raden från vänster: Lennart Johannesson, Mia Runnéus, Peter Eriksson (ordförande), Birgitta Isaksson, Mikael Samuelsson (1:e vice ordförande), Björn Sundgren (arbetstagarrepresentant).

FOTO: MAGNUS RYDHOLM

"Det är med stor sorg vi mottagit beskedet om Frederik Treschows hastiga bortgång. Frederik Treschows bortgång är en stor förlust för Jägareförbundet. Han var en eftertänksam person, som genom att kunna närma sig frågor från olika håll, vrida och vända på frågeställningar, har bidragit med stor klokskap och starkt engagemang i styrelsearbetet. Frederik var en glad person, lätt att diskutera med, och lämnar ett stort tomrum efter sig."

Peter Eriksson, januari 2025.

Ordförande har ordet

2024 har generellt varit ett framgångsrikt år för jakten i Sverige och för Svenska Jägareförbundet.

UNDER DECENNIER har förtroendevalda och personal i förbundet arbetat tålmodigt och målmedvetet för att få till en förändring i vargförvaltningen.

Med fakta och kunskap har vi tillsammans med andra, internationellt och på hemmaplan, pressat myndigheter och beslutsfattare framför oss. I september 2024 fattade till sist EU:s ministerråd beslut att påbörja processen för att flytta vargen från bilaga fem till bilaga fyra i Art- och habitatdirektivet. Ett beslut som sedan konfirmerades av organisationen som hanterar Bernkonventionen.

Bollen är således i rullning på riktigt och även om det kommer att ta tid att nå helt i mål, och kanske blir det något gupp på vägen, är jag säker på att vi kommer nå dit. Ett tungt och viktigt mål för förbundet nåddes i och med omröstningen. Många har ägnat massor av tid åt vargfrågan och de förtjänar vår tacksamhet.

Renmarkskommittén

En annan central fråga som upptog mycket tid under förra året var Renmarkskommitténs arbete gällande jakten på fjället. Även här nåddes ett partiellt avslut under hösten då regeringen valde att lägga ner utredningen. En framgång för alla delar av civilsamhället som arbetet för att fjällen även framöver ska vara tillgängligt för alla. Arbetet är inte över, men de värsta avarterna i frågan verkar avvärjda.

Från älg till skarv

Förbundet har dessutom under året lagt ner mycket energi på klövviltsförvaltningen, från älgens oroande utveckling till vildsvinen. De senare får vi numera som utbildade jägare sälja vidare. Även det ett långsiktigt arbete som burit frukt. Vi ser betydande positiva rörelser gällande säl- och skarvförvaltningen, viktigt för våra kustfrågor. Förbundet har även påbörjat arbetet med kommande jaktidsprocess och ett arbete med roller och ansvar.

Fler utmaningar

Det år vi nu lägger till handlingarna har givetvis innehållit mer insatser än de jag kunnat nämna ovan. Vi står inför flera betydande utmaningar framöver. Det kommer förslag på en ny viltmyndighet under våren, likaså en ny vapenlagstiftning och slutligen kommer processen kring de nya jakttiderna att ta fart på allvar under 2025. Det blir med andra ord ännu ett intensivt och spännande år.

Peter Eriksson, ordförande

Inledning

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET är en ideell förening som bildades 1830 och är en opolitisk uppbyggd organisation av folkrörelsekaraktär. Förbundet bildades i huvudsak för att skydda de då hotade djurarterna i landet, främja en god jaktetik och bistå staten med att samla in kunskap om vilttillståndet i naturen.

Svenska Jägareförbundet består av enskilda medlemmar (152 293 medlemmar 30/6 2024) som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Föreningarna delar i sin tur in sin verksamhet i 293 jaktvårdskretsar. Föreningarna och kretsarna är självständiga juridiska personer med styrelser och årsstämmor. Länsjaktvårdsföreningarna väljer förbundsstyrelsen och utövar sitt inflytande genom valda stämmoombud på Svenska Jägareförbundets årsstämma. Cirka 1 760 lokalorganisationer är även anslutna till förbundet.

Svenska Jägareförbundets styrelse består av ordförande, nio ledamöter samt en representant för arbetstagarna. Generalsekreteraren ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Generalsekreteraren leder tjänstemannaorganisationen som består av 117 anställda, varav 7 stycken visstidsanställda, och som finns i en rikstäckande organisation.

Organisationsbidrag

Sveriges jägare betalar sedan 1938 en årlig avgift, den så kallade jaktkortsavgiften. Avgifterna utgör viltvårdsfonden som förvaltas av Kammarkollegiet, men det är regeringen som beslutar om hur medlen i fonden disponeras. Ur denna fond erhåller Svenska Jägareförbundet från 1 juli 2022 ett organisationsbidrag. Den stora skillnaden är att här är det jägarna själva som betalar och inga generella skattepengar. Förbundet redovisar sitt organisationsbidrag direkt till regeringen.

Upphandlade uppdrag

Det Naturvårdsverket har upphandlat för verksamhetsåret var Adaptiv klövviltförvaltning, Vilt och trafik, Viltövervakning och Viltprovtagning. Svenska Jägareförbundet svarar för alla. Utöver detta har Naturvårdsverket också upphandlat verksamhet avseende rovdjursinventering och invasiva arter av förbundet. Invasiva arter betalas ur miljöanslaget och inte ur viltvårdsfonden.

Verksamhetsbidrag

Naturvårdsverket ansvarar också för att fördela sökbara verksamhetsbidrag direkt kopplade till jakt, vilket också finansieras av viltvårdsfonden. De verksamhetsbidrag förbundet erhållit för verksamhetsåret har varit digital viltövervakning, utveckling gåsförvaltning, vinginsamling samt framtagande av skarvjaksutbildning.

Jaktetik – en central del av vår vardag

För Svenska Jägareförbundet är jaktetik en central fråga som vi ständigt arbetar med för att säkerställa vår trovärdighet och samhällets acceptans av jakt och viltförvaltning. Härigenom kan också och de svenska jakttraditionerna främjas. Våra jaktetiska riktlinjer samlar vi i följande fem ställningstaganden:

1. Vi respekterar viltet, naturen, människan och samhället.
2. Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt.
3. Vi vårdar jaktens namn och rykte.
4. Vi söker och förmedlar kunskap.
5. Vi är noga med säkerheten.

Foto: Martin Källberg/Svensk Jakt

Vår värdegrund – inte bara ord utan ett sätt att vara

Våra ledord är Öppenhet, Respekt och Ansvar.

Svenska Jägareförbundet är öppet för alla. Vi värdesätter nya idéer och konstruktiv kritik som en viktig del i demokratin och utvecklingen av förbundet. Vi bjuder in till att fler ska få uppleva jakt och viltvård och på så sätt ökar vi omvärldens kunskap om samspelet mellan vilt, människa och samhälle. Vi är stolta över att företräda Svenska Jägareförbundet i allt det vi gör och står för.

Vi har respekt för viltet, människan och naturen samt har jaktetiska riktlinjer. Vi arbetar för att bevara och utveckla den svenska jakten och viltvården, nu och för kommande generationer. Genom kunskap, erfarenhet och tydlighet skapar vi förtroende i vår omgivning, vilket är avgörande för den svenska jaktens framtid. Vi respekterar och stödjer varandra för förbundets bästa.

Vi tar gemensamt ansvar för utvecklingen av Svenska Jägareförbundet. Vi tar ansvar för vår organisation genom att vara lyhörda och förankra våra beslut och vi tar samhällsansvar genom att sakligt framföra fakta. Vårt eget ansvar är grundläggande, men som individer tar vi också ansvar för helheten så att vision, mål och medel hänger ihop.

Svenska Jägareförbundets vision

Visionen är lika enkel som tydlig:

”Svenska Jägareförbundet ska med kraft och kunskap leda och utveckla den svenska jakten och viltvården.”

Utifrån visionen bygger vi vår verksamhet och arbetar mot gemensamma mål.

Svenska Jägareförbundets ändamål

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS grundläggande ändamål formulerades redan 1830 då förbundet bildades och blev landets första landsomfattande jakt-, vilt- och naturorganisation. Omsorgen om de vilda djuren var skälet.

Viltstammarna utarmades på den tiden på grund av felaktiga jakttider och ett för högt jakttryck. Redan då uttrycktes viljan att befrämja *”jagten ändmåligen utövning med vetenskapens nya upptäckter och med rön och facta bidra till vetenskapens framsteg”*.

Det grundläggande ändamålet ligger fast, men är idag än mer utvecklat. Vi är en tydlig jägarorganisation som, förutom jakten och medlemmarna, har naturvård i centrum med en tydlig förankring i forskning och vetenskap. Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Vi värnar friluftslivet och allemansrätten som en viktig del av människors välbefinnande och som medlemmar i Svenskt Friluftsliv samarbetar vi också med andra friluftsförbund.

Svenska Jägareförbundet ska genom en riksomfattande organisation bestående av länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar, i samverkan med myndigheter och andra organisationer, ta tillvara medlemmarnas intressen för jakt, viltförvaltning och natur genom:

- att sprida kunskap om vilt och arbeta för ökad förståelse för människans ansvar för naturen.
- att arbeta för biologisk mångfald med artrika och livskraftiga viltstammar i ett hållbart ekosystem.
- att arbeta för att viltets behov av variationsrika och produktiva miljöer blir tillgodosett.
- att föra fram jaktens stora värde för människors livskvalitet samt viltet som en förnyelsebar naturresurs.
- att arbeta för en långsiktigt hållbar jakt bedriven utifrån god kunskap om viltförvaltning och hög etik.
- att lokalt, nationellt och internationellt arbeta för den svenska jakttraditionen och för jaktens framtid.
- att erbjuda god medlemsservice.

Vi är partipolitiskt obundna. Verksamhetens kvalitet främjas av hög integritet och en demokratisk organisation som ska vila på ett stort mått av förankring och transparens. Att medlemmar, förtroendevalda och tjänstepersoner strävar mot samma mål är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet. Därför måste vår organisation utvecklas kontinuerligt och en modern och god arbetsmiljö säkerställas. Mångfald vad avser kön, etnicitet och kompetens ska eftersträvas.

Foto: Mostphotos

Foto: Mostphotos

Jakt och viltförvaltning

ÄLGEN, VARGEN OCH FJÄLLJAKTEN har varit dominerande frågor, liksom föregående verksamhetsår, vid sidan av hanteringen av ASF-utbrottet i Fagersta.

Vad gäller älg så fastställde Svenska Jägareförbundets styrelse i maj ett avsiktsdokument, förbundets ståndpunkter, rörande hur vi ser på älgen och älgförvaltningssystemet. Ståndpunkterna är en frukt av resultaten från en webbenkät samt det interna förankringsarbete i organisationen som följde. Övergripande kan det beskrivas som att det finns ett stöd för intentionerna med nuvarande förvaltningssystem men att det finns brister som skulle behöva åtgärdas för att få det att fungera bättre.

Rovdjuren kräver mycket fokus i alla delar av organisationen. Förbundets långsiktiga arbete med en nedlistning av vargens skyddsstatus i EU har börjat bära frukt och ett par viktiga steg mot detta togs under året. Förvaltningen av björn har fortsatt varit aktiv och i flera län har stammarna sänkts och närmar sig de av viltförvaltningsdelegationerna fastställda målen.

Nerläggningen av Renmarkskommittén är något förbundet arbetat med under en längre tid då flera delbetänkanden som levererades var helt oacceptabla enligt förbundets hållning och beslutet ses som en stor vinst för förbundets sakliga arbete med frågan.

Efter en tydlig nergång i vildsvinsstammen under en följd av år tycks populationen kraftigt ökat igen under året. Orsaken tros vara en mycket gynnsam höst och vinter 2023 som bäd-dat för stora kullar med hög överlevnad. Ökningen har renderat i en förstärkt problembild på många håll och förbundet har jobbat aktivt med rådgivning.

Etiken i jakten och allmänhetens acceptans är ledstjärnor och har beaktats i all verksamhet.

Foto: Iennart Nilsson/Mostphotos

Viltstammarnas status

Götaland

Älgstammen i Götaland har sedan nya älgförvaltningssystemet infördes minskat. Under jaktåret 2023/2024 var antalet fällda älgar rekordlågt, med en avskjutning på 1,3 älgar per tusen hektar jämfört med 1,7 året innan. Bedömningen är dock att jägarna varit mycket restriktiva med sitt jaktliga uttag eftersom älgstammens numerär varit så pass lågt. Hittills verkar samma trend av låg och restriktiv avskjutning hålla i sig även för jaktår 2024/2025 trots att älgobsen visar på en svag ökning av stammen i Götaland. Reproduktionen ökar också något jämfört med föregående år, men ligger fortsatt på en relativt låg nivå.

Rådjursstammen tenderar att vara relativt stabil utifrån avskjutning. Rådjursjakten är fortsatt en viktig del av den jaktliga kulturen i Götaland.

Dovviltet finns utspritt över större delar av Götaland, även om förekomsten lokalt är mycket varierad. Fler och fler jägare ägnar sig i högre utsträckning åt jakt efter dovilt. Skåne, Kalmar, Östergötland och Västra Götalands län hyser de största populationerna.

Kronviltets utbredning i Götaland är expansiv och antalet kronskötselområden ökar. Tätheten är emellertid mycket varierande, lokalt kan det finnas mycket starka stammar men till största delen är det relativt sporadisk förekomst. Kronviltet är ett viktigt och uppskattat villebråd samtidigt som förekomsten ofta medför viss konfliktnivå med lokala markägare.

Vildsvinsstammen är på uppgång i Götaland efter ett antal års nedgång. Framgångsrik reproduktion i samband med tidigare års rika tillgång på ekollon har gjort att vildsvinen återigen upptar stora delar av jägarkårens jaktdagar.

Vargförekomsten i Götaland indikerar på en fortsatt ökande trend. Samtliga län utom Blekinge berörs nu av vargrevir vilket skapat mycket debatt kring den fortsatta jakten och utmaningar för förvaltningen av klövvilt.

Lodjursförekomsten i Götaland är relativt stabil, även om antalet familjegrupper som inventerades 2023/2024 minskade. Inventeringsresultaten har lett till att endast två län har fattat beslut om licensjakt i Götaland 2025.

Fågeljakt efter fasan, rapphöna och änder är dominerade när det gäller fågeljakt medan räv och hare är dominerande för övriga mindre däggdjur. Jakten, viltförvaltningen och viltvården i Götaland bedöms som fortsatt stark.

Foto: Wildmedia/Mostphotos

Svealand samt Gävleborg

Under en rad år har älgstammen minskat i samtliga län vilket också har varit en uttalad målsättning på flera håll. Allt fler jägare, och även markägare, har ansett att minskningen gått för långt vilket har fått till följd att avskjutningsmålen minskades på flera håll. Det har nu resulterat i att minskningen av älgstammens storlek bromsats upp och inom vissa län har stammen storlek ökat något. Samtidigt arbetar älgskötselområdena (ÄSO) mer aktivt med att höja kvaliteten där fler lite äldre älgar i vinterstammen är huvudspåret.

Avseende stora rovdjur så sker inga stora förändringar när det gäller etableringen av varg och lodjur. Vissa årsvisa variationer finns men förekomsten är stor i flertalet län. I områdets norra och nordöstra delar är björnstammen mycket stor och där är målsättningen att minska stammen då den idag ligger klart över beslutad förvaltningsnivå.

Foto: Sten-Åke Stenberg/Mostphotos

Reproduktionsframgång och överlevnad av vildsvinskultingar påverkas mycket av födotillgång och vådersituation. Hösten 2023 samt efterföljande vinter var gynnsam så vi ser nu efter några år av minskande vildsvinspopulation tydliga signaler om att stammen åter vänder uppåt. Utbrottet av ASF i Fagersta 2022 fick stora följder för jakten inom delar av Västmanland och sydligaste delarna av Dalarna. Mycket stora ansträngningar gjordes av många jägare för att söka kadaver i området. Friskförklaringen av området under hösten 2024 var en stor lättnad för många.

Stammarna av tjäder och orre har varit relativt stabila under flera år i norra Svealand där annars årsvisa fluktuationer kan vara vanliga. I de södra delarna av Svealands starkt jordbruksdominerade områden förekommer tjäder och orre mera sparsamt. Rådjursförekomsten uppvisar i allmänhet det motsatta, med en relativt sparsam förekomst i höglänta skogsregioner men desto mer talrik i jordbruksdominerade områden.

Norrland

I de fyra nordligaste länen har älgstammen minskat tydligt under lång tid. Återhållsamheten i avskjutningen vad gäller främst vuxna hondjur har dock lett till att älgstammen nu ökar igen. Även avskjutningen ökade denna säsong. Reproduktionen är också den bästa på många år. Jaktsäsongens inledning blev besvärande varm men snön kom senare än året innan och säsongen blev bra för jägarna.

Rådjursstammen är stark i norr. Kronviltet finns på många håll och idag är det endast Norrbotten som saknar kronskötselområden. I övriga Norrlandslän är kronviltet en normal del av förvaltningen med allt mer utvecklad förvaltning.

Av de stora rovdjuren är det björnen som ges störst fokus i norr. 2024 fälldes 278 björnar i de fyra nordliga länen. Ett visst fokus lades på att ett högt antal björnar rapporterades som "påskjutna", men endast två björnar avräknades tilldelningen utan att återfinnas. I mindre skala jämfört med björnen jagas lodjur och järv på licensjakt i vissa av länen.

Av övrigt vilt i regionen är det största intresset riktat mot skogsfågel som tjäder, orre och ripa samt till viss del järpe. Överlag var året relativt gott för skogsfåglarna denna säsong. Tillgången på skogshare varierar stort inom regionen och mellan åren men är ett uppskattat vilt. Några fall av harpest har konstaterats men inget som påverkade mer än marginellt. Vi upplever ett fortsatt stort intresse för jakt på de mindre rovdjuren.

Fjälljakt

FJÄLLJAKTFRÅGAN var en av de mest prioriterade frågorna under verksamhetsåret. Svenska Jägareförbundets mål var, och är, fortfarande glasklar. Fjälljakt för alla svenskar!

Frågorna kring jakt- och fiskerätt på marker som står under statens omedelbara disposition (statens mark ovan odlingsgränsen, renbetesfjällen, Sveaskog AB) har avhandlats inom den så kallade Renmarkskommittén. Utredningen är ett resultat av den så kallade Girjasdomen vilken fastslogs i Högsta domstolen i januari 2020. Regeringen tillsatte därefter 2021 en utredning för att se över renskötslagstiftningen utifrån slutsatserna i Girjasdomen.

Under året har ett mycket omfattande arbete med delbetänkandet gjorts via Fjällrådet och dess arbetsutskott. Delbetänkandets inriktning var entydig. Enligt Renmarkskommitténs sekretariat tillhör jakt- och fiskerätt på de berörda markerna exklusivt renskötarna. Denna slutsats anser förbundet och många andra aktörer vara felaktig och baserade på felaktiga grunder.

Förbundets förtroendevalda och personal har deltagit vid ett flertal fysiska möten med fjälljakten på agendan. Utöver detta har även insatser ägnats åt digitala möten med andra intressegrupper i syfte att stödja och hjälpa dessa att svara på delbetänkandet. Det har varit enskilda jägare, jaktlag, jaktvårdskretsar, länsjaktvårdsföreningar, Svenska Kennelklubben, Sportfiskarna, myndigheter, politiska aktörer och Lantbrukarnas riksförbund för att nämna några. Resultatet lät inte vänta på sig. Delbetänkandet fick över 600 svar, vilket kan anses vara unikt i sitt slag. Den omfattande kritiken möjliggjorde förutsättningen för regeringens beslut den 7 oktober 2024, att upplösa Renmarkskommittén. Detta beslut kan inte nog poängteras som en mycket stor framgång för Svenska Jägareförbundet.

Svenska Jägareförbundet har framfört fyra ståndpunkter som vi fortsatt står fast vid:

- I Sverige är jakt- och fiskerätt intimt sammankopplade med markägandet. Detta ska även gälla framgent, även på enskilt och statligt ägd mark inom renskötselområdet.
- Därav följer att jakt och fiske på statens marker ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen ska förvaltas av staten.
- Småviltjakten på statens marker ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen ska i första hand upplåtas till jägare fast bosatta i Sverige.
- Statens marker är så stora att alla intressen ryms.

FOTO: ANJA KJELLSSON

Fältvilt

ARBETET MED FÄLTVILT syftar till att öka den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet genom en medveten och aktiv fältviltsförvaltning. Det övergripande målet är att förvaltningen ska vara långsiktig och skapa förutsättningar för en hållbar jakt och hundträning, vilket även gynnar andra djur, fåglar och växter.

De ståndpunkter förbundsstyrelsen tagit beslut om ger en tydlig inriktning mot det viktiga arbete jägarna gör för viltet och till ännu större del för de icke jaktbara arterna. För att nå framgång i detta arbete sker ett nära samarbete med flera olika föreningar och förbund. Med vårt samarbete stärker vi tillsammans arbetet kring biologisk mångfald och fältvilt. Samarbetet sker inom landet men även utanför Sveriges gränser och ger en styrka mot gemensamma mål för en förbättrad biologisk mångfald.

Sander Meertins/Mostphotos

Förbundets tio demonstrationsgårdar finns spridda över landet, från norr om Mälaren och söderut. Våra demonstrationsgårdar är viktiga för att visa det arbete vi gör och hur man kan gå till väga med viltvårdsinsatser för att skapa skydd och foder för vilt som lever i jordbrukslandskapet. Detta i en kombination med aktiv predatorjakt.

Demonstrationsgårdarna fungerar som inspiration och rådgivning för biotopförbättrande insatser för markägare, jägare, jordbrukare samt andra berörda intressenter. Där är deltagandet aktivt för att skapa bättre förutsättningar för fältviltet och därigenom öka den biologiska mångfalden. Jordbruket anpassas med anläggning av skydds- och kantzoner samt foderytor som visas i ett övrigt rationellt drivet jordbruk. Aktiv fältviltsförvaltning bidrar till ökad kunskap om möjligheter och värdet av biotopfrämjande insatser i det moderna jordbrukslandskapet och att det är förenligt med gällande jordbrukspolitik och växtodling. Arbetet resulterar årligen i många mil kantzoner till gagn för allt levande - från skalbaggar, fjärilar och humlor till raphöns och klövvilt. Dessa viltvårdsinsatser med blommande växter är till glädje för alla människor, flora och fauna.

Utbildningar skapas och genomförs för förbundets medlemmar, utbildningar som är baserade på fakta och forskning. Genom kunskapen inom förbundet ges även råd till allmänheten och olika myndigheter genom fältvandringar, seminarier och föreläsningar. En allt större skara människor nås också genom våra sociala kanaler.

I det nordiska kontaktnätet, med respektive lands jakt- och fiskeorganisationer, jordägare och viltmästare/yrkesjägare, stärks den gemenskap och det utbyte av kunskap som är viktigt i en tid av förändringar.

Revideringen av förbundets riktlinjer för uppfödning, utsättning och jakt på fasan, raphöna och gräsand har skett i tätt samarbete med Svenska Kennelklubben, Sveriges Jordägareförbund och Viltmästareförbundet. Samtliga dessa organisationer står eniga i detta och har en gemensam hållning till att vi i framtiden ska kunna fortsätta sätta ut fågel i Sverige med ett enkelt regelverk/rekommendationer för att återetablera och stödja vilda populationer. I och med att dokumentet godkänts av samtliga organisationer har arbetet fortskridit med kompetensutveckling för domare som dömer jaktprov för stående, stötande och apportörerande fågelhundar. Detta är ett steg för att kunna fortsätta med en etiskt hållbar utsättning av fågel för jakt.

Kustjakt

I MAJ GENOMFÖRDES ett kustjaktseminarium på Öster Malma med sjöfåglar som tema. En mycket uppskattat tillställning, där även sälfrågan fick en kort genomgång.

Sälförvaltning

Under tidig vår deltog förbundet i ett samråd om licensjakt efter gråsäl som skulle innebära en kraftig minskning av tilldelningen av gråsäl och ingen jakt varken efter vikare eller knobbsäl. Trots en mycket kort svarstid lämnade förbundet ett kraftfullt svar. Samrådssvaret fick dock en marginell effekt på licenstilldelningen. Efter beslutet skrev förbundet en debattartikel i Expressen, där vi även fick slutreplik.

Foto: Mats Egeberg/Mostphotos

Förbundet bjöds senare in till ett möte med Havs- och vattenmyndigheten samt Naturvårdsverket där ansvarsfördelning och beslutsgång presenterades. Förbundets tonalitet i säldebatten gav oss sedan möjlighet att vara med och föredra våra ståndpunkter på ett EBHF-möte (Ekosystembaserad havsförvaltning).

I början av oktober deltog förbundet tillsammans med Sportfiskarna på ett seminarium om säl och skarv i riksdagens jakt- och fiskeklubb. Förbundet samverkade också med Sportfiskarna och skrev en hemställan till landsbygdsdepartementet där bestandsreglerande jakt efter alla tre sälarterna, slopat handelsförbud med sälprodukter samt förändringar i skydds-jaktbestämmelser efter storskarv på eget initiativ lyftes.

Att sälförvaltningen fick stort utrymme under 2024 är inte konstigt då tilldelningen kraftigt reducerades. Gråsäl från 1 500 till 750, knobbsäl från 630 till 0 och vikare från 350 till 0. Alla 750 gråsälarna var fällda till mitten av september.

Skarvförvaltning

Stor- och mellanskarven har ökat mycket kraftigt i landet. Nära nog en fördubbling av antalet individer har skett sedan den inventering som gjordes 2012. På västkusten rapporteras också om stor förekomst av toppskarv, en art som flyttat in från Norge och skapar svårigheter vid skyddsjakt efter storskarv då toppskarven är fredad i Sverige.

Trots den starka utvecklingen i skarvpopulationen finns inte möjligheten till en allmän jakttid på arten på grund av EU:s regelverk. Skarven får dock skyddsjagas på eget initiativ enligt jaktförordningen bilaga fyra och efter beslut från landets länsstyrelser.

Foto: Mats Egeberg/Mostphotos

Skarven är en art som utgör en av de större predatorerna på många hotade fiskarter, till exempel abborre, ål och gädda. Nämnade fiskarter lever redan under stor stress, med kraftigt vikande numerär. Svenska Jägareförbundet har aktivt verkat för att öka beskattningen av skarv inom ramen för gällande skyddsjaktsregler. Allt fler länsstyrelser har under senare tid i allt större utsträckning beviljat skyddsjakt på skarv och flera länsstyrelser har nu lokala förvaltningsplaner för arten.

Besluten och reglerna kring jakten på skarv är många och med betydande skillnader mellan länen. Som en följd av bland annat detta ansökte, och beviljades, förbundet ett verksamhetsbidrag för att ta fram en utbildning i jakt på skarv. I november 2023 gav Naturvårdsverket ut en nationell förvaltningsplan för skarv i Sverige och denna har legat till grund för förbundets arbete med att ta fram adekvat utbildningsmaterial.

Foto: Corina Glijnis-Noom/Mostphotos

Rovdjur

TIDIGARE ÅRS höga licenstilldelningar på stora rovdjur har i linje med vad förbundet önskat lett till minskande stammar av björn och varg. Konsekvensen blev även att tilldelningarna minskade 2024 jämfört med 2023. Lodjurs- och järvstammarna ligger på ungefär oförändrad nivå.

Totalt fälldes 491 björnar, 139 lodjur, 35 vargar och 25 järvar under licensjakt 2024. Licensjakterna flöt på bra utan större påverkan från aktivister. Förbundet deltog i flera möten tillsammans med polis och länsstyrelser inför licensjakten på varg.

Förbundets arbete med att tillsammans med FACE förmå politikerna att nedlista vargen i Bernkonventionen nådde full framgång under året. En överväldigande majoritet av EU:s medlemsländer röstade för en nedlistning. I december röstade även Bernkonventionens länder för en nedlistning. Det innebär att beslutet träder i kraft i mars 2025. Därefter ska frågan om att sänka vargens skyddsstatus i art- och habitatdirektivet prövas inom EU.

Regeringen tog under året beslut om att referensvärdet för varg vid EU-rapporteringen sommaren 2025 ska sänkas från dagens 300 till 170. Samtidigt fick Naturvårdsverket uppdrag att redovisa vilka författningsändringar som krävs och samtidigt redovisa kostnader för en mer individbaserad förvaltning.

Skyddsjakt stora rovdjur

Under året presenterade Naturvårdsverket nya riktlinjer för skyddsjakt som bland annat innebär att det krävs färre angrepp för att länsstyrelserna ska kunna bevilja skyddsjakt. För förbundet är det en framgång. Vissa organisationer driver dock frågan rättsligt och det är fortfarande oklart var den rättsliga praxisen till sist hamnar.

Rovdjursinventering

Rovdjursinventering är ett upphandlat uppdrag. Läs mer på sidan 40.

Skydds jakt

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET samverkar med myndigheter och organisationer vad gäller skydds jakt och skadeförebyggande åtgärder, till exempel Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Lantbrukarnas riksförbund, Polismyndigheten, SLU (Viltskadecenter) och inte minst länsstyrelserna.

Idag omfattar skydds jakt en mängd viltbegränsande eller skrämselåtgärder för att förhindra viltrelaterade skador och olägenheter inom växtodling, djurhållning, skogsbruk, vägtrafik och på anläggningar eller infrastruktur. Insatserna berör ett flertal arter med olika problembilder. Även åtgärder kopplade till stora rovdjur omfattas, även om de sett till andelen utgör ett fåtal. De flesta ärendena kan exemplifieras med grävlingar under byggnader, gäss på badstränder, älg och rådjur i villabebyggelse, olämpliga bäverfördämningar, kron- och älgskador på skog eller stora fåglar som skadar gröda.

Gällande till exempel tranor och svanar, vilka tillfördes bilaga 4 jaktförordningen vid senaste jaktidsöversynen, så kräver det fortsatt en viss rådgivning då enskilda utövare upplever en osäkerhet i hur regelverket ska tolkas. Rådgivningen i övrigt kan gälla enskilda skydds jaktbeslut eller allmänna skydds jaktbestämmelser. Oftast är rådgivningen också förknippad med råd om hur skador kan förebyggas.

De relativt nya möjligheterna att på "enskilds initiativ" kunna skydds jaga främst skarv har tagits emot väl och i brist på ordinarie jakttider för arten så har skydds jaktmöjligheterna uppskattats. Avseende skydds jakt på flera fågelarter infördes vid föregående jaktidsöversyn ett krav på minst fem fåglar i flock. Denna regel har vållat viss frustration och förvirring i hur den ska uttolkas. Rådgivningen har varit omfattande och mycket arbete har lagts på att ena och rättssäkra vår rådgivning i den mån det är möjligt.

Antalet beslut som myndigheterna tvingas fatta är många och omfattande och för att effektivisera myndigheternas arbete har man i flera län skapat formella överenskommelser med Svenska Jägareförbundet gällande remittering av skydds jaktbeslut.

Ett återkommande problem under året har varit de generösa skydds jaktbesluten efter främst dovilt. En omfattande skydds jakt på många individer skapar ett etiskt dilemma och inte sällan osämja i jägarkåren. Därtill kombineras ofta besluten med jakt under hela dygnet samt med mörkerriktmedel. Denna typ av skydds jakt ökar utan någon ordentlig utvärdering av effekterna gjorts, vilket är olyckligt.

Foto: Kenneth Schulze

Afrikansk svinpest

I BÖRJAN AV SEPTEMBER 2023 kom det första utbrottet av ASF (Afrikansk svinpest) till Sverige och Fagersta. Arbetet med att bekämpa ASF pågick under nio månader under 2024.

Området som då var avlyst omfattade sex kvadratmil (60 000 hektar) med ett kärnområde om 1,3 kvadratmil som var stängslat med sju mil staket. Av dessa bestod fyra mil av så kallat Tornado-staket som sattes upp och sedan fanns tre mil viltstaket utmed riksvägar, alla dessa förstärktes med böksydd.

Ansvarig myndighet var Jordbruksverket med SVA (Statens veterinärmedicinska anstalt) som expertmyndighet. Svenska Jägareförbundet var ansvarig för sök-insatser samt smittskyddsavlivning av vildsvin.

Foto: Erik Mandre/Mostphotos

I december 2023 tog Jordbruksverket beslut om lättnader, vilket innebar att människor i mindre grupper fick röra sig i det avlysta området, dock var jakt förbjuden. Från den 22 februari 2024 tilläts jakt inom hela den smittade zonen, men utan hund. Det var efter att Svenska Jägareförbundet lyckats avliva alla vildsvin inom kärnområdet.

Fram till juni 2024 var en jaktvårdskonsulent på plats i Fagersta på det kontor Jordbruksverket hyrt för provtagningsverksamheten. Under augusti och september var kontoret i Fagersta bemannad av en konsulent på cirka halvtid. Totalt har elva anställda inom förbundet arbetat med ASF i Fagersta under året i olika omfattning. Förbundet hade också en heltidstjänst, fördelat på två personer, visstidsanställda viltvårdare som genomförde det mesta arbetet med fällor, smittskyddsavlivning och skötsel av kameror under utbrottet.

Sök efter spår av vildsvin genomfördes under hela vintern i kärnområdet på plogade vägar och som kompletterades med spårning med snöskoter samt bandhjulingar. Under maj söktes kärnområdet av igen under tolv dagar för att se om det fanns några nya kadaver, något som organiserades av en jaktvårdskonsulent.

När sedan snön försvann hölls kontroll av att inga vildsvin kom in i kärnområdet genom att placera åtelkameror vid alla åtlar, stängselöppningar och kända vildsvinspassager. Totalt fanns 85 åtelkameror från oktober 2023 tills oktober 2024. Varje förmiddag, alla dagar i veckan, gjordes en bildanalys. Efter att sista vildsvinet fälldes i mars 2024 kom det in vildsvin vid tre tillfällen, vilka upptäcktes via kamerorna. Dessa avlivades inom 24 timmar. Kamerorna behövde ständig tillsyn med till exempel batteribyten, isbildning under vintern och växtlighet under sommaren som störde.

Under våren arbetade Jordbruksverket fram möjligheter att de jägare som ville behålla smittskyddsavlivade vildsvin för konsumtion utanför stängslet inom avlyst område efter initiativ av förbundet. Ett slakteri iordningställdes för de särskilda säkerhetsrutiner som krävdes för detta.

Den 26 september friförklarades hela området från ASF av EU. Ett år och tre veckor från det hade konstaterats smitta. Detta mycket beroende på det sökarbete och den smittskyddsavlivning som Svenska Jägareförbundet genomfört och det goda samarbetet med Jordbruksverket och SVA.

Utbildning

UTBILDNINGSVERSAMHETEN har sammantaget haft en bra utveckling och många har valt att utbilda sig i förbundets regi. Intresset för de fysiska kurserna visar totalt ett fortsatt minskande deltagarantal, bortsett ifrån viltundersökarutbildningen som haft en kraftigt ökad efterfrågan. Externa utbildare använder också förbundets material i hög omfattning. Förbundet registrerar även dessa externa kursdeltagare i medlemssystemet för att de ska erhålla ett kursintyg. Jägarexamen är fortsatt efterfrågad i samhället men studiematerialet Jägarskolans försäljningsvolym har minskat något.

Nedan presenteras antalet deltagare för ett urval av genomförda kurser och utbildningar där personal eller arvoderade instruktörer svarat för ledning och genomförande. Vissa fysiska kurser har numera delar av teorin inlagd som förkunskap på E-jakt. De digitala självstudierna syftar till att deltagarna ska få mer utrymme för de praktiska delarna under den fysiska kursen. Modellen har mottagits positivt av kursdeltagarna och kommer att stå under fortsatt utveckling. Utbildningar inom klövvilt, viltövervakning och trafikeftersök redovisas under respektive avsnitt.

→ Jaktledarutbildning 381 (350)

→ Viltundersökare 806 (483)

→ Rävlocksutbildning 203 (179)

→ Säljaktsutbildning 63 (80)

→ Slagfälla för bäver 45 (24)

Digitala utbildningar

Digitala föreläsningar hade ett större uppsving under 2023 men under 2024 har intresset minskat något och både utbud och antal deltagare har sjunkit. Förbundets digitala utveckling drivs även inom utbildningsfunktionen bland annat genom ett nytt påbörjat samarbete med ett svenskt digitalt utbildningsföretag.

Viltundersökare – en repetitionskurs

Ytterligare ett stämmobeslut om en repetitionskurs för viltundersökare har verkställts. Kursen finns på E-jakt och har producerats i samverkan med SVA och Livsmedelsverket som också granskat materialet.

Jägarskolan

Jägarskolans uppdatering tillhör de större projekten och påverkades främst av de förändringarna i lagstiftningen som beslutades under 2023. Böcker, instruktörsmaterial och e-jakt har aktualiserats och moderniserats. En omarbetning av instruktörs materialet innebär att över 270 instruktörer försetts med ett manuellt namnsatt material.

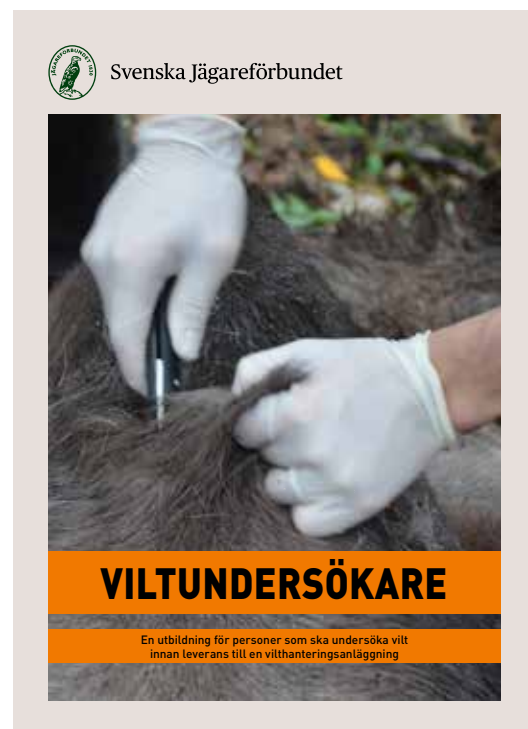

Foto viltmästarutbildningen: Kenneth Schutze

Förtroendemannautbildningar

Flera förtroendemannautbildningar har genomförts och även utvecklats i samarbete med Studieförbundet under året. En ny digital utbildning som behandlar föreningskunskap har skapats och genomförts vid två tillfällen. Ytterligare två digitala utbildningar som vänder sig till valberedningarnas ledamöter har genomförts. Totalt har kurserna haft 56 deltagare. De utbildningar som riktar sig till förbundets förtroendevalda går under huvudrubriken Jägarandan och utbudet är för närvarande:

→ Tändhatten – digital självstudiekurs om förbundets organisation och verksamhet.

→ Startskottet- fysisk utbildning som genomförs regionalt/lokalt.

→ Krutet - fysisk utbildning som främst vänder sig till nya förtroendevalda och ny personal.

→ Kulan - digital utbildning som behandlar föreningskunskap.

→ Hylsan - digital utbildning för valberedningarnas ledamöter.

Viltmästarutbildningen

Under tiden 29 januari till och med den 9 augusti genomfördes viltmästarkursen på Öster Malma. 15 studenter antogs varav sex med akademisk bakgrund och nio från jaktelevs-systemet. Av eleverna med akademisk bakgrund var det två som hade viltbiologisk bakgrund, två utbildade jägmästare, en utbildad skogsmästare och en utbildad agronom. Totalt tre kvinnor antagna på akademiska meriter genomförde kursen. Ett halvt år efter kursen har samtliga elever fått ett arbete som motsvarar deras utbildningsgrad, förutom en som har fortsatt med vidare studier inom viltbiologi.

Universitetskursen

Under höstterminen gavs universitetskursen ”Viltförvaltning och viltvård” i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), 16 studenter deltog i kursen.

Instruktörsutbildningar

En tvådagars instruktörsutbildning för nya ledare till viltundersökarutbildningen genomfördes under året med 19 deltagare. Utbildningen hölls enligt beslut från Livsmedelsverket vilket innebär att den ska ledas av veterinär. Även en digital utbildning för rävlocksinstruktörer genomfördes med anledning av att utbildningsmaterialet uppdaterats. Den utbildningen lockade 18 deltagare.

Viltvård för ett rikare landskap

Det av stämman beslutade viltvårdsprojektet har genomförts och resulterat i omfattande uppdateringar och nyproduktion av ett tiotal rådgivande broschyrer på temat "Viltvård för ett rikare landskap". Materialet finns att läsa och hämta på förbundets hemsida under viltvård och viltvårdsinformation.

Småskalig försäljning av vildsvinskött

Under hösten skapades den nya obligatoriska kursen för småskalig försäljning av vildsvinskött enligt Livsmedelsverkets anvisningar. Kursen har viltundersökarutbildningen som förkunskap och kommer att finnas som självstudie på E-jakt. Den består till stora delar av filmat material som producerats i samarbete med SVA och Livsmedelsverket. Livsmedelsverket, som granskat och godkänt utbildningen, meddelade sitt beslut den 23 december.

Rävlocksutbildningen

Materialet till rävlocksutbildningen har genomgått en ordentlig modernisering. Det innehåller nya illustrationer och fylliga stödtexter till instruktörerna.

Urban viltförvaltning

Utbildningen "Urban viltförvaltning" syftar till att förbättra viltförvaltningen i urbana miljöer främst genom att stärka kommunernas kompetens och arbetssätt. Kursinnehållet har kompletterats under året och en kurs med goda omdömen har genomförts i slutet på året. Kursen har väckt intresse och uppskattats hos såväl kommuner som kommunala skyddsjägare runt om i landet. Materialet kommer att kompletteras ytterligare och planen är att ett flertal utbildningar ska genomföras under 2025.

VILTVÅRD FÖR ETT
RIKARE LANDSKAP

VILTVÅRD FÖR
ETT RIKARE LANDSKAP

Urban viltförvaltning

Svenska
Jägareförbundet

Jaktskytte

Syftet med Svenska Jägareförbundets skytteverksamhet är att möjliggöra för jägarna att skaffa sig och upprätthålla en god skjutskicklighet vid jakt. Här finns flera viktiga områden att verka inom som exempelvis skytteutbildningar av jägarna men även jägarnas tillgång till skjutbanor.

En viktig utbildning som genomförs, i de flesta länsjaktvårdsföreningarna, är utbildning av skytteinstruktörer. Deras största arbetsuppgift är att utbilda de nya jägarna som ska ta jägarexamen, men även redan etablerade jägare tar hjälp. För skjutledare vid skjutbanorna har Svenska Jägareförbundet under året hållit både digitala och fysiska kurser över hela landet.

Foto: Madeleine Lewander

En grundläggande förutsättning för jägarna är att vara väl förberedda inför jakten är att ha tillgång till en skjutbana i sin närhet. Svenska Jägareförbundet har ett samarbete med andra skytteförbund om hur skjutbanor ska vara utformade för att vara säkra. Under detta år har Svenska Jägareförbundet gett råd till drygt 20 jaktskyttebanor före eller efter polisens besiktningar för att få banan godkänd.

Märkesskyttet inom Svenska Jägareförbundet är omfattande och det är främst älgskyttet men även vildsvins- och björnpasset som skjuts i stor omfattning. Under året har förbundet tillsammans med de nordiska länderna i NJS (Nordisk Jaeger Samvirke) reviderat reglerna för tävlingsskyttet, vilka gäller för perioden 2025-2028. Även det nationella tävlings- och märkesreglementet har reviderats och har likartade regler som det nordiska och omfattar samma tidsperiod.

Tävlingsverksamheten, med olika tävlingar som liknar jakt, har genomförts som lokala tävlingar men också i nationella och internationella tävlingar. Detta sker i enskilda grenar samt i kombinationstävlingar med kul- och hagelskytte.

Årets Nordiska mästerskap genomfördes i Herning, Danmark där Svenska Jägareförbundet deltog med 30 skyttar. Även SM-tävlingar har genomförts under året i kombinerat skytte med 80-talet skyttar. Svenska Jägareförbundet deltog också på Europeiska mästerskapen i kombinerat skytte i Litauen med sex skyttar. I hagelskyttet har det i samarbete med Outdoor Enterprise Sweden genomförts ett 40-tal lokala tävlingar och finaler med Jägarduvan och hageljaktstig, totalt var det cirka 6 000 starter på dessa tävlingar.

Den vapenpolicy som funnits sedan 2017 har under året reviderats av en grupp bestående av förtroendevalda samt personal och beslutades av förbundsstyrelsen. Den finns på hemsidan att läsa och ladda hem.

De ansökningar av vapenlicenser för målskytte till Polisen där det anges att de avses användas i Svenska Jägareförbundets skyttegrenar yttrar sig förbundet över, vilka var ett 30 tal under detta år.

Foto: Niklas Liljebäck

Dykandsforskning

SAMARBETET MELLAN Svenska Jägareförbundet och flera universitet i Sverige och Danmark för att kartlägga häckning och flyttning hos ejder, svärta och småskrake fortsatte under 2024. Detta var fjärde året detta projekt bedrev verksamhet i Södermanlands skärgård, ett projekt som finansieras av flera olika fonder och via bidrag. Den data som samlas in har efterfrågats i flera sammanhang som en förstärkning av förvaltningen av dykänder.

Ett nytt grepp för 2024 var att förse ruvande honor av ejder och svärta med GPS-sändare för att kunna kartlägga rörelser av familjerna efter att de lämnat bona. Detta skedde som ett samarbete med organisationer på Åland, vilka också köpte in sändare och använde dessa i deras ejderkolonier. Detta nya grepp renderade uppmärksamhet i bland annat Vetenskapsradion, Naturmorgon (SR) och i Svensk Jakt.

För andra året i rad noterades mer än 700 ejderbon i studieområdet och väldigt många ejderungar kläcktes fram. Även på andra platser i Östersjön har det rapporterats om snabb tillbakagång hos ejder men att det under 2024 var ovanligt många lyckade häckningar. Ringmärkningen av ruvande honor som pågått alla år visar att återfångstandelen nu är relativt hög och detta ger goda förutsättningar för framtida överlevnadsanalyser vilket är hett eftertraktad kunskap, till exempel inom den förvaltningsplan som tagits fram för ejder.

Kongress om skogsfrågor

I JUNI VAR SVERIGE VÄRDLAND för den globalt största kongressen om forskning och utveckling inom skogsfrågor - International Union of Forest Research Organisations (IUFRO). Kongressen är en återkommande mötesplats för forskare, intresseorganisationer, myndigheter, näringsliv och beslutsfattare. Årets kongress var den 26:e i ordningen och hade det övergripande temat "Skogen och Samhället mot 2050".

I samverkan med SLU arrangerade förbundet en konferensexkursion där Öster Malma under en dag gästades av omkring 130 internationella skogsforskare. Syftet var att belysa "Samförvaltning av klövvilt och skog i ett flerartsperspektiv" i form av nya forskningsresultat, men också tillämpningar inom förvaltningen. Forskare från SLU föreläste i fält om hur skogen och den biologiska mångfalden påverkas av bete, vilka faktorer som styr betetrycket, hur betesskador ser ut och hur de mäts, samt vilka åtgärder man kan använda för att mildra betesskador. I viltparken fick besökarna se de hjortviltarter som förekommer i Södermanland och på slottet fick de höra om förbundets och Öster Malmas historia.

Jakthund

ATT BEVARA OCH FRÄMJA jakt med lös hund är den strategiskt viktigaste frågan inom förbundets hundverksamhet. Under 2022 genomfördes arbete för att ta fram en ny ansökan som lämnades in till Institutet för språk och folkminnen om att löshundsjakten ska klassas som ett internationellt immateriellt kulturarv enligt Unesco. Under 2023 gavs besked om att löshundsjakten inte kommer att klassas som ett kulturarv. Arbetet med att lämna in en ny ansökan har påbörjats under 2024.

Den årliga träffen med jakthundsklubbarna och länsföreningarnas hundansvariga genomfördes på Öster Malma under april.

Förbundet har varit engagerat i Svenska Kennelklubbens jakthundskommitté under året genom fysiska och digitala möten. I slutet av 2023 påbörjades en rekrytering av en nationellt hundansvarig på förbundet, vilken fanns på plats i februari 2024.

Hemsidan har förbättrats och idag är det lättare att hitta artiklar och information om hund på den nationella hemsidan.

Foto: Mostphotos

SM i eftersök

Enligt en motion till årsstämman 2022 beslutades att ta fram ett koncept för genomförande av SM i eftersök på Öster Malma. En arbetsgrupp utsågs som gjorde bedömningen att 2023 skulle vara ett planeringsår och att 2024 skulle vara första året då detta genomförs. Under 2023 arbetade gruppen med att ta fram riktlinjer och regelverk. Dessa har remitterats till länsjaktvårdsföreningarna och det har även genomförts möten via Teams där materialet har presenterats och synpunkter inhämtats. Under 2024 tog förbundsstyrelsen beslut om riktlinjer och regelverk för SM. Dock genomfördes SM aldrig på grund av att alla länsjaktvårdsföreningar inte ville vara med och finansiera mästerskapet av olika anledningar. En av anledningarna var att mästerskapet som helhet ansågs för dyrt. Arbetsgruppen för SM i eftersök arbetar för ett genomförande under 2025.

Utbildning

Svenska Jägareförbundet har sedan 1990-talet utbildat jakthundar i grunddressyr genom en enhetlig nationell utbildning under namnet "De fyra lätta stegen". Under 2024 har förbundet arbetat med att ta fram ett avtal tillsammans med Barbro Börjesson avseende rättigheterna till materialet. Med detta avtal kan förbundet under 2025 modernisera gammalt utbildningsmaterial och forma framtidens hundverksamhet.

Nationella hundgruppen

Nationella hundgruppen består av en nationellt sammanhållande person, en ansvarig i varje region samt en representant från förbundsstyrelsen. De regionalt ansvariga har kontakten med hundansvariga i länsjaktvårdsföreningarna samt instruktörer. Enligt en motion beslutades det på årsstämman 2023 att förändra sammansättningen, vilket kommer att vara igång under början av 2025.

Trofé

TROFÉVERKSAMHETEN inom förbundet har under året fått mer fokus och intresset för verksamheten ökar. Intresset för denna data är inte enbart för de enskilda jägarna som mäter in sin trofé utan en hel del data tas ut för att överblicka utvecklingen av de arter som mäts vad gäller kvalitetsutveckling och för att se eventuella skillnader som kan förklaras med biologi eller förvaltning. Under året färdigställdes också en hemsida för trofé för att synliggöra verksamheten för medlemmarna.

Förbundets trofégrupp har under året aktivt arbetat tillsammans med IT-avdelningen med framtagande av en ny trofédatabas. Syftet är att säkerställa funktionalitet och minska administrationen då denna databas är klar. Arbetet med färdigställandet fortgår in i 2025.

Förbundet deltar aktivt i det internationella arbetet med frågor rörande trofé genom CIC som är den organisation som beslutar om regelverk och begränsningar. Detta sker genom CIC Trophy Evaluation Board där Sverige har två platser genom utsedda ”Senior International Trophy Judges” och deltagande på årliga sammankomster. Förbundets trofégrupp består av tre personer vilka samtliga är formellt utbildade via CIC.

Verksamheten sker vid enskilda mätningar eller mätningar vid större event. Under 2024 resulterade detta i nära 2 500 inmätta troféer. Den överlägset mest vanliga arten att bedöma är rådjur, som står för nära 60 procent av de inmätta troféerna. Älg och dovhjort står för närmare 14 procent vardera, kronhjort nära 7 procent och vildsvin 3 procent. Övriga arter som är godkända för inmätning har få inmätningar i databasen, även om intresset för rödräv ser ut att öka.

Försäljning vildsvinskött

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET har länge arbetat för att jägare med rätt utbildning ska kunna sälja vildsvinskött till företag och konsumenter på samma sätt som man kan sälja annat viltkött. Redan våren 2018 skickade förbundet in en hemställan till regeringen. Sedan november 2024 är äntligen målet nått och det är nu möjligt för enskilda jägare att leverera vildsvinskött till privatpersoner, butiker, restauranger och offentliga kök. Förbundets förhoppning är att detta beslut ska leda till att lokala marknader uppstår och utvecklas. I förlängningen kommer det också att gynna förvaltningen av vildsvin och öka intresset för viltkött.

Bly i ammunition

ATT MINIMERA HÄLSO- OCH MILJÖEFFEKTER av bly i ammunition har förbundet arbetat med sedan en lång tid tillbaka, både nationellt och internationellt. Viltköttets status som värdefull resurs och nyttigt livsmedel är av central betydelse för förbundet. Förbundet har sammanfattat kunskapsläget om miljö- och hälsoeffekter av bly i ammunition på en speciell portal på hemsidan. Där finns även beskrivningar av hur man skär rent runt skotthål, ammunitionsalternativ och hur man väljer blyfri ammunition.

EU:s förbud mot blyhagel i och kring våtmarker trädde i kraft under våren 2023. Sedan Naturvårdsverket under hösten 2023 publicerade ett kartstöd för bedömningen om vad som är en våtmark och EU-domstolen under 2024 fastställde en mer rimlig tolkning av innebörden har såvitt förbundet kan bedöma förbudet inte lett till alltför stora praktiska problem för jägarkåren. Under 2023 levererade också ECHA ett förslag till EU-kommisionen om ett totalt förbud mot bly i all ammunition, med vissa undantag. Beslut om ett totalförbud mot bly i ammunition senarelades emellertid och för närvarande förväntas ett förslag publiceras i början på 2025.

Projekt fjällgås

VERKSAMHETEN I PROJEKT FJÄLLGÅS bedrevs av Svenska Jägareförbundet i samverkan med Stiftelsen Nordens Ark och Norrbottens Ornitologiska förening. Arbetet delfinansierades genom Naturvårdsverkets åtgärdsprogram och skedde i samråd med länsstyrelsen i Norrbotten. Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd och Göran Gustafssons stiftelse för natur och miljö i Lappland bidrog med finansiella medel till verksamheten efter godkända bidragsansökningar. Klädmärket Fjällräven bidrog 2024 med ekonomiska medel till Projekt fjällgås genom ett nytt samarbetsavtal mellan Svenska Jägareförbundet och Fjällräven. Arbetet med att bevara fjällgåsen är dock helt beroende av de omfattande ideella insatser som görs varje år i flera länder.

Foto: Sarah Nordlinder

Under 2024 producerades 54 fjällgäss i våra avelsanläggningar. I månadsskiftet juni/juli sattes 44 fjällgäss ut i det vilda fördelat på två utsättningsplatser, en i Gällivarefjällen och en i Arjeplogsfjällen. Gäss från bägge utsättningsplatserna har kunnat följas under hösten/vintern både via GPS-märkta individer samt via rapporter från fågelskådare. Till exempel rastade en grupp på 15 fjällgäss från utsättningen i Arjeplogsfjällen en tid i Ekeby våtmark i Eskilstuna innan de drog vidare ner till Europa för övervintring.

Projektets arbete har blivit uppmärksammat både i traditionell- och social media vid flertalet tillfällen under 2024. Delvis tack vare det nya samarbetet med Fjällräven där en stor insats gjorts på kommunikation.

Liksom tidigare år har Projekt fjällgås med bidrag från länsstyrelsen i Västerbotten genomfört en riktad inventering av fjällgäss i Ammarnäs för att få en överblick av populationen före häckning. Resultatet visade att minst 77 fjällgäss passerade Ammarnäs våren 2024 men eftersom omsättningen på omärkta individer inte kan fastställas bedömdes närmare 80-90 fjällgäss vara en mer rättvis siffra. 31 potentiella häckningspar kunde utskiljas. I efterhand vet vi att den siffran var upp till 40 par. En ökning med 8 par från 2023.

Hög närvaro av havsörn i häckningsområdet och en sen vår gjorde att förhoppningarna på årets häckningsresultat var lågt ställda. Därför blev överraskningen stor när projektet under sensommaren kunde räkna in 13 fjällgäsfamiljer med totalt 29 ungar, vilket är bästa häckningsresultatet sedan 2011. Under de senaste fyra åren (2021-2024) har minst 100 unga fjällgäss kommit på vingarna i det vilda. Riktad rödrävsjakt i fjällgässens häckningsområde tros vara en bidragande faktor samt att en stor del av populationen som tidigare bestått av ungfåglar nu börjar komma in i häckningsmogen ålder. Den svenska populationen uppskattas idag till cirka 150 individer.

Arbetet med att utrota mink i fjällgässens häckningsområde påbörjades 2023 och har fortsatt under 2024. 14 minkar och 5 skogsmårdar har fångats, vilket gav en insikt om att minktätheten i området troligtvis var betydligt högre än vad projektet initialt trodde.

I ett samarbete med en vindkraftskonsult som vill kartlägga förflyttningar av gäss och svanar över Bottenhavet och gäsforskare från Nederländerna fångades en vild fjällgås i Hjälstaviken. Denna märktes och försågs med en GPS-sändare. Via denna kunde man följa flockens flytt, vilken skedde non-stop från Mellansverige ner till övervintringsområdet i Nederländerna. De flyttade nattetid och höll en hög snitthastighet med en topphastighet på över 100 kilometer i timmen!

Yttranden och utlåtanden

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET har på förbunds nivå under året besvarat 18 remisser. Utöver dessa tillkommer ett mycket stort antal yttranden och utlåtanden som behandlats av personal och länsjaktvårdsföreningar ute i landet. Länsstyrelserna översänder flest remisser i frågor som rör exempelvis skyddsjakt, skötselplaner för älg och kronvilt, tillstånd av varierande slag samt frågor rörande skötselplaner vid bildande av naturreservat. Bland övriga instanser som översänt remisser till länsjaktvårdsföreningarna finns bland annat Trafikverket, regionala myndigheter och kommuner.

Foto: Mostphotos

Remiss från	Angående:
Regeringskansliet	Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation.
Regeringskansliet	Remiss av delbetänkandet Jakt och fiske i renbetesland SOU 2023:46.
Regeringskansliet	Remiss av förslag till nationell förteckning över vattenlevande invasiva främmande arter.
Regeringskansliet	En ändamålsenlig vapenlagstiftning.
Regeringskansliet	Utkast till rapport om hur Sverige genomför Århuskonventionen.
Polisen	Remittering av hemställan från Polismyndigheten om sekretess för vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen.
Polisen	Konsekvensutredning gällande ändring i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen.
Naturvårdsverket	Krav på svensk jägarexamen vid tillstånd till innehav, införsel och lån av jaktvapen.
Naturvårdsverket	Yttrande över remiss rörande regeringsuppdrag om uppdaterade riktlinjer för skyddsjakt.
Naturvårdsverket	Nationell strategi för formellt skydd av skog.
Naturvårdsverket	Samråd inför Naturvårdsverkets beslut om licensjakt på gråsäl.
Naturvårdsverket	Frågor med anledning av regeringsuppdrag gällande vildsvin.
Naturvårdsverket	Begäran om ytterligare synpunkter på Naturvårdsverkets övervägande angående framtida handläggning av enskild ansökan om undantag från kravet om jägarexamen när protokoll 9/99 inte längre tillämpas.
MSB	Regelförslag till MSB:s föreskrifter om hantering av explosiva varor.
Skogsstyrelsen	Förslag till Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förebyggande av växtskadegörare för skydd av skog.
Jordbruksverket	Förslag till föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor.
Landsbygdsdepartementet	Remiss av PM Användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt ökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin.
Länsstyrelsen Västerbotten	Uppdaterad åtgärdstabell för åtgärdsprogrammet för fjällräv.

Arbetsgrupper

JÄGAREFÖRBUNDETS TJÄNSTEMÄN deltar regelbundet i arbetsgrupper, referensgrupper, regionala sektorsråd och expertpaneler både nationellt och internationellt. Förbundet har bland annat deltagit i följande sammanhang under 2024:

- Naturvårdsverket**
- Nationella klövviltsrådet
 - Nationella rovdjursrådet
 - Storfågelforum
 - Naturvårdsverkets vetenskapliga kommitté för viltforskning (Viltkommittén)

- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)**
- Forum för strategisk dialog vid fakulteten för Skogsvetenskap
 - Expertkommittén för ryggradsdjur, SLU Artdatabanken

- Skogsstyrelsen**
- Nationellt sektorsråd

- Länsstyrelserna**
- Referensgruppen för länsstyrelsernas IT-portal älgdata

- IUCN (International Union for Conservation of Nature)**
- Nationalkommittén
 - Goose Specialist Group
 - Species Survival Commission
 - Invasive Species Specialist Group
 - Sustainable Use and Livelihoods Expert Group

- AEWA (The Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds)**
- European Goose Management Platform

- Naturhistoriska riksmuséet**
- Ringmärkarnämnden

- FACE the European Federation for Hunting and Conservation**
- Agriculture and Land Use Expert Group
 - Birds and Habitats Working Group
 - Ammunition Working Group
 - Large Carnivore Working Group
 - Firearms Working Group
 - Legal Affairs Working Group
 - Animal Health and Welfare Working Group
 - Communications Working Group

- HELCOM (The Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area)**
- HELCOM State & Conservation
 - HELCOM MAMA (Marine Mammals)

- CIC (International Council for Game and Wildlife Conservation)**
- Trophy Evaluation Board

- SKK (Svenska Kennelklubben)**
- SKK Jakthundskommitté

NVR (Nationella viltolycksrådet)

Nordiskt samråd kring fältvilt

Viltskadecenters referensgrupp

Kommunikation och media

KOMMUNIKATIONSAVDELNINGENS arbetsuppgifter är breda och omfattande. Arbetet inkluderar opinionsarbete, filmer, artiklar, medieträning och mycket annat för att organisationen ska vara både operativt och strategiskt.

Arbetet utgår ifrån mål i verksamhetsplanen, samt de strategiska målen. Därtill sker ett omfattande arbete för att kommunicera fakta samt förbundets insatser och åsikter i relation till andra händelser i samhället, det vill säga en stor del av arbetet är händelsestyrt. I stort sett alla anställda och förtroendevalda har i någon mån kommunikationsansvar och medlemmarnas och allmänhetens upplevelse av Svenska Jägareförbundet utgör en helhet.

Kommunikationsinsatserna har under året bidragit till att tydliggöra förbundets ståndpunkter, förklarat vad jakt är, samt stärkt kunskapen och medvetandet om förbundet hos jägare, allmänhet, politiker, samt tjänstemän på myndigheter.

Arbetet under 2024 har bland annat innefattat:

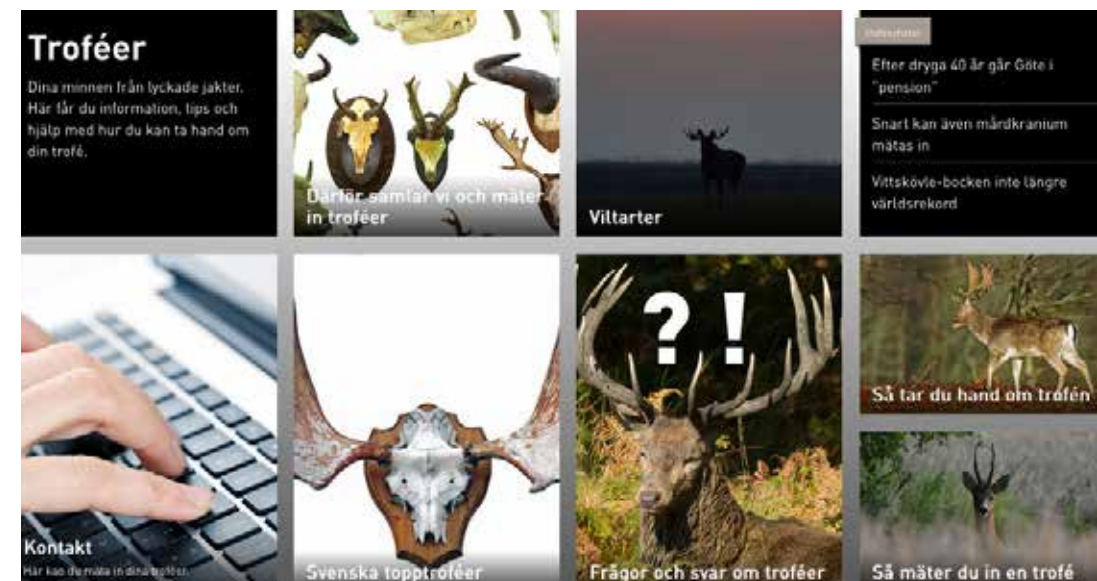
- Omfattande arbete för att utveckla varg- och älgförvaltningen, samt stödja förbundets inställning runt fjälljakten.
- Ett stort antal uttalanden, filmer och artiklar i olika ämnen har publicerats.
- Nyhetsbrev till personal, förtroendevalda och medlemmar.
- Stöd har getts till personal och förtroendevalda inför kontakter med media och opinionsarbete.
- Nära samarbete och personellt stöd till Medlem och marknad.
- Arbete kopplat till viltkött och viltmat.
- Debatt i media för att skapa opinion för förbundets frågor och ståndpunkter.
- Webben har utvecklats och moderniserats. Nya webbavdelningar har skapats för att bättre och tydligare visa upp förbundets arbete inom olika ämnen.
- Arbete för att förbättra interninformationen.
- Nära samarbete med FACE och dess kommunikationsnätverk.
- Påbörjat arbete med en ny kommunikationsstrategi.
- Förberedelser för genomförande av nya strategiska mål – Perspektiv 2030.

Publicitet

ANTALET ARTIKLAR där Svenska Jägareförbundet figurerar är många och under 2024 publicerades över 2 950 artiklar i olika medier där förbundet nämnts, vilket är en ökning mot året innan. Antalet artiklar blir dock ett alltmer trubbigt verktyg för att mäta synligheten av förbundets verksamhet eftersom engagemang via sociala medier och poddar inte ingår. Sveriges Radio och webbtidningar är de som omnämner förbundet mest.

Sociala medier

SOCIALA MEDIER har en viktig roll för att nå ut till jägare och allmänhet. Förbundet använder frekvent Facebook, drygt 39 800 följare (+ 1 000), Instagram, 31 400 följare (+ 500) och Youtube, 9 700 prenumeranter (+ 400). Adderar man därtill alla län och kretsars konton, Svensk Jakt och Öster Malma når vi över 180 000 följare. Syftet med sociala medier är inte bara att informera om förbundets arbete utan också inspirera, skapa igenkänning och stärka upplevelsen av medlemskapet.

Hemsidan

HEMSIDAN är en av Svenska Jägareförbundets absolut viktigaste kanaler för att kommunicera och interagera med allmänhet och jägare. Innehållet på förbundets webbplats består bland annat av information om förbundet, personal, jakt, jakttider, regler, nyheter och vilt.

Föreningsinformation och innehåll som hör till upphandlade uppdrag och verksamhetsbidrag är tydligt åtskilda på sajten. Länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar har egna hemsidor, främst med information om den lokala verksamheten.

Under 2024 har fokus lagts på att skapa ytterligare innehåll och information om Svenska Jägareförbundets verksamhet. På nationella webben finns bland annat en ny avdelning om troféer och en sida med material för barn, skolelever, lärare och unga jägare.

Nytt under året är också en fullständig uppgradering av länsjaktvårdsföreningarnas hemsidor samt uppdatering av design för kretsarnas hemsidor.

Svenska Jägareförbundets webbplats nådde under 2024 drygt 1,5 miljoner unika besökare (1,7 året innan) som gjorde 2,6 miljoner besök (2,9 året innan). Antalet besökare som surfar på mobil var 76 procent medan 22 procent surfar från dator och 2 procent från surfplatta.

Almedalen

ALMEDALSVECKAN gick av stapeln 25-28 juni. Jägareförbundet Gotland bemannade Saltboden på Ödins Garveri tillsammans med medlemmar från samtliga jaktvårdskretsar. Förbundsordförande var också på plats tillsammans med tjänstemän från förbundets nationella kansli och tillsammans mötte de jägare, politiker, opinionsbildare, representanter från Naturvårdsverket, Jordbruksverket, tjänstemän från andra organisationer och allmänheten.

I Saltboden fick besökarna prova på VR-skytte, träffa lokala jägare med sina hundar och ställa frågor om jakt, vilt och natur. På onsdagen anordnades ett panelsamtal om varg i Saltboden där personal från Svenska Jägareförbundet diskuterade varg, referensvärden och miniminivåer tillsammans med en representant från Naturvårdsverket och förre landsbygdsministern.

Viltmat

DEN HÖGA ACCEPTANSEN för jakt är delvis kopplad till tillvaratagandet av ett närproducerat livsmedel. Därför är det viktigt att vi jägare lyfter fram och delar med oss av viltkött. Enligt en SIFO-undersökning äter 80 procent av Sveriges befolkning viltkött minst en gång per år.

Under 2024 var det bland annat fokus på att kommunicera att det är tryggt och säkert att fortsätta äta vildsvinskött efter utbrottet av Afrikansk svinpest i Fagersta, samt skapa kännedom inför nya regler som tillåter småskalig försäljning av vildsvinskött.

Hela organisationen, från lokal till nationell nivå, visar upp viltmat i olika sammanhang. Mycket av allmänhetens inspiration till mat och recept hämtas från sociala medier och webb, därför publicerar förbundet artiklar med gästkokar, recept och tips på jagareforbundet.se som sedan delas på Facebook och Instagram.

Svenska Jägareförbundets populära Viltkokbok, som varit slut en tid, trycktes upp igen under 2024 liksom broschyren "Laga vilt".

Förbundet har även fortsatt hjälpa kommuner och skolkök med information när de arrangerat temadagar med viltkött på menyn. Informationsblad, bordsryttare, med mera finns att fritt disponera från webben. Dessutom har flera lyckade aktiviteter likt "Vildsvinsnatta" på krets- och länsnivå runtom i Sverige gett viltkött till kommuners storkök.

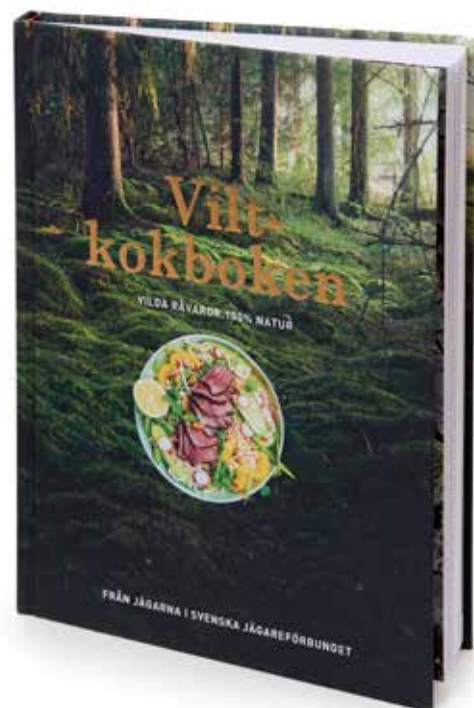
Afrikansk svinpest

EFTER UTBROTTET av Afrikansk svinpest i september 2023 har det gjorts kommunikativa insatser under 2024. En sida på Svenska Jägareförbundets webb har varit samlingsplats för denna information, men även länkar till mer information hos myndigheterna. En undersökning utförd av Jordbruksverket visar att allmänheten hade störst förtroende för jägarna under insatsen i Fagersta. Jordbruksverket och SVA har i kommunikationen också betonat jägarnas viktiga arbete för att landet friskförklarades på rekordtid.

Opinion

UNDER 2024 HAR MÅNGA olika artiklar, debattartiklar och utspel haft till syfte att skapa opinion för Svenska Jägareförbundets åsikter, arbete och ståndpunkter, exempelvis inom ämnen som förvaltning av stora rovdjur, älg, fjälljakt, vildsvin, säl, skarv och vapenregler.

Noterbart är att debatten runt älg främst har speglat förbundets hållning, behovet av mer förvaltning av sälar och skarvar präglar idag regeringens ståndpunkter. Renmarkskommittén lades ned, EU-kommissionen driver aktivt en förändring av vargens skyddsstatus, regeringen vill minska vargstammens storlek. Detta visar att opinionsarbetet är framgångsrikt.

Svensk Jakt

SVENSK JAKT har under 2024 i flera större granskningar ägnat särskilt fokus åt älg-, varg- och fjälljaksfrågan. Publiceringar som också fått spridning i många andra allmänna medier, och därmed också påverkat den allmänna opinionen i dessa frågor.

Redaktionen har bestått av sju fast anställda journalister. Därutöver är ett antal frilansande medarbetare i olika grad knutna till tidningen.

Svensk Jakt satsar fortsatt på grävande och granskande jaktjournalistik. Alltid med läsarna, Svenska Jägareförbundets medlemmar, som uppdragsgivare. Svensk Jakt befäster också sin position som den viktigaste plattformen för jaktdebatt i Sverige. Totalt publicerades i print och digitalt 179 debattartiklar under året.

Svensk Jakt

Svensk Jakt har under 2024 gett ut tolv nummer, varav ett dubbelnummer, omfattande totalt 1 156 sidor. Tidningens TS-kontrollerade upplaga var 119 000 (juli 2023-juni 2024), en minskning med 1 500 ex/nummer jämfört med 2022-2023. Svensk Jakts totala räckvidd var i Orvesto Konsumenters senaste mätning (2024:2) 196 000 läsare per nummer/månad.

Andelen medlemmar som valt medlemskap med Svensk Jakt ökade för tredje året i följd. Per 2024-12-31 hade 81,4 procent av Jägareförbundets medlemskår (139 320 medlemmar) ett medlemskap som inkluderar Svensk Jakt. Bland länsjaktvårdsföreningarna har Jägareförbundet Kalmar län högst andel medlemmar med Svensk Jakt, 85,3 procent. Lägst andel återfinns i Jägareförbundet Västerbotten, 75,9 procent.

Sedan november 2023 finns möjligheten, för den som inte är medlem med Svensk Jakt, att på svenskjakt.se köpa enskilda artiklar. Under 2024 såldes totalt 6 578 artiklar.

svenskjakt.se

Under 2024 publicerades sammanlagt 1 472 artiklar på svenskjakt.se. Totalt hade sajten 9 790 000 besök av 3 336 000 aktiva användare. Antalet sidvisningar var 15 600 000. Jämfört med föregående år minskade antalet besök med 2,8 procent, antalet aktiva användare ökade med 29,4 procent och antalet sidvisningar minskade med 8,2 procent.

Direkttrafiken till sajten ökade med 9 procent jämfört med 2023. 5,8 miljoner av besöken kommer direkt till svenskjakt.se utan att ta vägen via Facebook eller Google. Av besöken gjordes 82,2 procent med mobil (föregående år 81 procent), 12,4 procent med dator (12) och 5,4 procent med läsplatta (7).

Under 2024 publicerades 531 artiklar bakom inloggning, så kallade premiumartiklar (föregående år 575). Det innebär att cirka 36 procent av materialet som publiceras på tidningens hemsida är förbehållet läsare med medlemskap som inkluderar Svensk Jakt. Per 2024-12-31 hade 63 785 medlemmar loggat in på svenskjakt.se, en ökning med 5 335.

Under 2024 har på svenskjakt.se publicerats totalt 272 artiklar som taggats med "Jägareförbundet". Alla jaktliga frågor berör i någon mån förbundet, men dessa artiklar handlar direkt och specifikt om förbundets verksamhet. Föregående år var antalet artiklar 323.

Svensk Jakts app hade vid årsskiftet 70 641 aktiva användare, en minskning med 4,1 procent, varav 69 038 hade pushnotiser aktiverade. Appanvändarna stod för 3 063 000 besök och 7 200 000 sidvisningar.

Medlem och marknad

EN MEDLEMS- OCH MARKNADSSTRATEGI har tagit form under 2024 och som ska slutrapporteras och förankras under starten av 2025. Den beskriver hur arbetet inom medlems- och marknadsområdet bedrivs för att nå uppsatta mål i Perspektiv 2030 med tillhörande verksamhetsplan och varumärkesplattform.

En varumärkesbyrå har under året anlitats som stöd för att fastställa en stadig och långsiktig grund för Svenska Jägareförbundet att stå på gällande varumärke, positionering, anseende, acceptans för jakt och tillväxt. Arbetet slutrapporterades till förbundsstyrelsen i december, där beslut fattades om en ny grafisk profil som gäller från februari 2025.

Under året har en ny form för uppföljning och utvärdering av marknadsinsatser tagits fram. Den visar att våra egna insatser får god spridning till både befintliga och nya målgrupper i storleksordningen tre miljoner interaktioner.

Årsmötet delegerade ansvaret för beslut kring nya medlemskategorier till förbundsstyrelsen. Underlag för beslut hanteras av en ny grupp med namnet "Arbetsgrupp medlem" där medlems- och marknadschef, ekonomichef, medlemsutvecklare, medlemskoordinator, en förtroendevald från varje region ingår och leds av en ledamot från förbundsstyrelsen.

Medlems- och marknadsavdelningen uppfyller samtliga strategiska mål inom ramen för Jakten på framtiden 2024, men missar ett antal effektmål gällande medlemstillväxt.

Medlemsläget

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET hade 139 320 medlemmar vid utgången av 2024, en minskning med 11 012 medlemmar jämfört med samma tid 2023. Orsaker till minskningen bedöms bero på flera faktorer som förbundet tyvärr ej kan påverka.

- Under 2023 genomfördes en nödvändig höjning av medlemsavgiften.
- Under stora delar av 2024 var det lågkonjunktur, med hög inflation och höga räntor som följd. Privatekonomiskt har befolkningen i Sverige behövt se över alla sina utgifter med vikande antal som löser statligt jaktkort och medlemsantal som följd.
- Sverige har haft en vikande älgstam under många år. Tillgången på klövvilt har visat sig ha stor inverkan på medlemsantalet i förbundet även tidigare.
- Antalet som tar jägarexamen verkar ha stabiliserats, men är fortfarande på en låg nivå om cirka 9 000 personer årligen.

Att antalet som löser statligt jaktkort minskar är bekymmersamt. Det kan tyda på ett vikande intresse för jakt, något som då även påverkar förbundets medlemsantal. Viktigt att poängtera är att förbundet bibehåller en stadig marknadsandel av antalet medlemmar i paritet med jaktkortslösare på cirka 55 procent.

Medlemssystemet

UNDER ÅRET HAR samtliga delar i CRM (Customer Relationship Management) och MRM (Marketing Resource Management) avslutats som projekt och är nu inne i en normal förvaltningsorganisation. Drift och förvaltning av CRM löper på enligt plan där medlemsavdelningen prioriterar och följer upp ärenden, både utveckling och förbättringar i samråd med organisationen. Portalen för länsföreningar och kretsar innehåller fortfarande en del fel som åtgärdas löpande. Det är ett större antal länsföreningar och kretsar som begärt inloggning och erhållit utbildning i hur portalen fungerar.

Medlemsutveckling

ARBETET MED medlemsutveckling har under 2024 mycket handlat om digital utveckling, förbättring och tydlighet samt effektivisering av arbetssätt.

Appen Cardskipper har fortsatt utvecklats, bland annat med menyn "Rapportera vilt". En kontinuerlig dialog förs med Cardskipper kring önskemål om utveckling och synpunkter kring ökad användarvänlighet, vilket finns med i företagets uppdateringsplan för 2025. Under året har det skickats ut ett antal push-notiser till alla användare från Cardskipper-appen med utvalda budskap om exempelvis ny jakttidtabell, nya medlemsrabatter med mera. För inlägg som pushas ut på detta vis är läsfrekvensen avsevärt högre än övriga publicerade inlägg. I slutet av 2024 hade drygt 108 000 medlemmar digitalt medlemskort via Cardskipper.

Webbsidan Medlem har under året fått ny layout och nylanserats med fokus på medlemsnytta och att lyfta fram det som medlemmarna oftast letar information om. Webbsidan Bli medlem, där blivande medlemmar direkt registrerar sig, har också fått ett ansiktslyft och blivit tydligare.

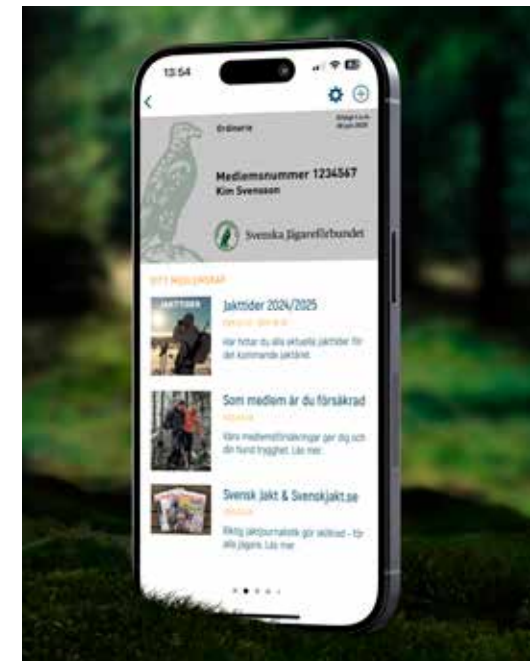
Webbsidan för jägarskoleinstruktörer har gjorts om med ny layout och uppdaterats med för värvarer mer stödmaterial i form av bland annat ny PowerPoint-presentation och en ny film om Svenska Jägareförbundet.

En ny folder om Svenska Jägareförbundet, som beskriver förbundets verksamhet på bredden, har tagits fram under året och finns för beställning i webbutiken. En engelsk version har också tagits fram och kommer att tryckas upp under 2025.

I varje nummer av **tidskriften Svensk Jakt** har det funnits två helsidor där medlemsnytta, medlemsrelaterade nyheter och rabatter lyfts fram.

Nätverksutbyten med andra ideella organisationer har ägt rum under året med ett flertal träffar inom det SLU-baserade nätverket Naturens År och inom marknadsnätverket i SVO (Samverkande Organisationer). För att ytterligare bredda omvärldsbevakningen och skapa förutsättningar för mer medlemsutveckling har medlemskap i organisationen Medlemsutveckling.se ingåtts.

Medlemsbrev via mejl har skickats ut till alla medlemmar vid fyra tillfällen under året.

Värvning

NEDAN ÄR DE LITE STÖRRE satsningarna som utförts under året för att värva medlemmar, utöver andra aktiviteter som genomförs över hela landet.

Svensk Jakt-erbjudande till befintliga medlemmar som inte har tidskriften idag, att få testa Svensk Jakt under några månader, 5 224 medlemmar antog erbjudandet.

Återvärvning 1. En riktad kampanj till medlemmar som inte har varit medlem de senaste tre åren, med olika budskap beroende på målgrupp. Skickades ut samtidigt som aviseringen i juni. Genererade 1 004 nya medlemmar.

Vi bjuder på våren, från 1 april-30 juni, gav 957 nya medlemmar.

Avisering och påminnelser. Aviseringen gick ut i maj, påminnelserna i juli, augusti och september. Årsaviseringen resulterade i 103 631 medlemmar, påminnelse ett ytterligare 9 112 medlemmar, påminnelse två 6 519 medlemmar och påminnelse tre 1 635 medlemmar.

Återvärvning 2. Kampanj i oktober-november i två veckor. "Bli medlem och välj en premie" till dem som inte har varit medlemmar senaste två åren, gav 407 nya medlemmar.

Mässor. Swedish Game Fair på Wenngarn genererade 157 nya medlemmar, Utemässan i Lycksele 46 nya medlemmar och Västgård Game Fair 139 nya medlemmar.

En ny uppdaterad plats på webben för våra värvare skapades och informerades om via nyhetsbrev. Den innehåller fakta, argument för medlemskap, en film om förbundet samt en presentation för alla jägarskoleinstruktörer att använda på jägarskolorna runt om i landet.

Under oktober möttes sedan vanligt tio av de främsta medlemsvärvarna i landet för att tackas för sin insats i den viktiga medlemsvärvningen bland jägarskolorna. Träffen som ägde rum på Öster Malma kombinerades med en klövviltsjakt. Årets evenemang innehöll presentationer av Svenska Jägareförbundets verksamhet och medlemsutveckling. Deltagarna fick möjlighet att komma med feedback och inspel om verksamheten samt hur man kan utveckla förfarandet vid jägarskolevärvning. Ett viktigt inslag i träffen var också att värvarna fick byta erfarenheter med varandra.

Webbutiken

WEBBUTIKEN har fått en ny digital design under året. Lagret har rensats från gamla varor vilka har använts som lojalitetspremier till medlemmar, till frivilliga jägare som arbetet med att stoppa Afrikansk svinpest i Fagersta, utbildande gåvor om älg till EU-parlamentariker i Bryssel samt rea. Detta har lett till minskade lagerkostnader vilket möjliggör nya inköp. Resultatet för webbutiken blev bättre än budgeterat. Målsättningen är att generera ett litet överskott.

Medlemsservice

MEDLEMSSERVICE har normalt öppet mellan 9.00-15.00 helgfria vardagar. 2024 hade vi 10 908 inkommande samtal. Det betyder att cirka 8 procent av våra medlemmar hör av sig, svarsgraden är 97 procent. Jämfört med föregående år så ringde det 3 044 mindre samtal. Servicegraden (att besvara ett inkommande samtal inom 20 sekunder) är 67,6 procent. Samtalen är jämnt fördelat över veckodagarna, förutom fredagar då det är en mindre mängd samtal. Det kommer också in cirka 10 000 e-post som hanteras av Medlemsservice.

Ungdomskonferens på öster Malma. Foto: tea Fegerlund

Ungdom

UNGDOMSMEDLEMMARNA, upp till 25 år, har uppgått till 3,8 procent av det totala antalet medlemmar. Det är en liten minskning från 2023 då siffran var 4,0 procent. Målet att öka antalet ungdomsmedlemmar med 3 procent mellan 2022 och 2024 nåddes tyvärr inte. Värt att lyfta fram är att 20,7 procent av våra ungdomsmedlemmar är flickor.

Av alla som tog jägarexamen 2024 var andelen ungdomar upp till 29 år 40,5 procent. Av dessa var 21,2 procent flickor och 78,8 procent pojkar.

Under det gångna året har i jaktvårdskretsar och länsföreningar genomförts en mängd ungdomsaktiviteter som ungdomsläger, jägarexamensläger, vildmarksläger, nybörjarjakter, ungdomsjakter, fadderjakter, skyttedagar, med mera.

I maj 2024 genomfördes nationell träff för länsungdomsansvariga på Öster Malma. Under mötet togs förslag fram kring hur ungdomsverksamheten skulle kunna utvecklas mot 2030 och även inkludera aktiviteter för barn. Förslagen kommer att tas med i det kommande arbetet med nya koncept som tas fram av nationella ungdomsgruppen under 2025.

Svenska Jägareförbundet har även i år samarbetat med Sveriges Hundungdom och deltagit i deras riksläger med föredrag om jakt och jakthundar.

För att bättre möta efterfrågan från barn och yngre ungdomar har en ny webbsida tagits fram. Material att ladda ner - för barn, ungdomar och skolelever lanserades under första halvåret 2024. Här finns en stor mängd material samlat, material som producerats under årens lopp och nu gjorts tillgängligt digitalt och uppdaterats.

Digitala inspirationsträffar för ungdomsansvariga i län och kretsar har startat och den första hölls i november. Syftet med träffarna är att lyfta fram och låta goda exempel få berätta och inspirera kring lyckade ungdomsaktiviteter, satsningar eller annat som kan hjälpa och underlätta för ungdomsansvariga i sin roll.

Under året har SVT Halland och SVT Nyheter Västerbotten gjort reportage om ungas intresse för jakt och intervjuat representanter från Svenska Jägareförbundet.

Viltappen

Under 2024 har Viltappen uppdaterats med en utökad meny liksom nödvändiga buggfixar och uppgradering som utvecklingen kräver. Viltappen lanserades 2012 och har sedan dess haft över 300 000 nedladdningar av både iOS- och Androidanvändare. Antalet unika nedladdningar under 2024 uppgick till 48 318 stycken. Över 90 procent av användarna har Viltappen i en smartphone. Engagemanget kring appen är stort. Användare hör regelbundet av sig med positiv respons, synpunkter, önskemål kring utveckling och förslag på förbättringar.

Partners och samarbeten

Fokus under året har varit att stärka samarbetet med befintliga partners med fokus på medlemsnytta, kvalitet, nytänkande och långsiktighet. Samtidigt har en konstant bearbetning genomförts av potentiella nya partners som kan komplettera nuvarande samarbeten.

Ett nytt avtal med Fjällräven blev klart under 2024 där fokus är att lyfta Svenska Jägareförbundets bevarande av svensk natur samt att inspirera till ett aktivt friluftsliv. Genom aktivering och delning inom Fjällrävens sociala kanaler skapas en bredare kännedom hos nya målgrupper om förbundets arbete inom natur och viltvård. Under hösten lanserades en bred kommunikation kring Fjällrävens engagemang i Projekt Fjällgås.

Norma Beretta Cup och Beretta Norma Jägarduvan genomfördes även under 2024 i samarbete med Outdoor Enterprise Sweden. Aktiviteterna syftar till att jägarna på ett roligt och jägarnära sätt ska träna inför jakten.

För att öka engagemanget i sociala medier i samarbete med partners så skapades två interaktiva tävlingar under våren 2024. Första tävlingen var i samarbete med hundmats-tillverkaren VAFO där flera generösa paket tävlades ut för att hylla hundens betydelse. Under maj fick också medlemmar nominera vänner som de tyckte förtjänade en veckas fri hyrbil från Toyota. Båda tävlingarna skapade stort engagemang med många tävlande.

I augusti arrangerades den årliga partnerträffen på Öster Malma. Årets tema var att inspirera deltagarna kring hållbarhet och olika projekt som Svenska Jägareförbundet driver. Två föreläsare bjöds in som berättade mer om våtmarker samt det Skandinaviska Björnprojektet. Efter detta arrangerades en frågepanel där gästande partners fick berätta och diskutera hållbarhetsfrågor inom deras egen verksamhet.

Foto: madeleine Lewander

Foto: Isabel Mena-Berlin

Mässor

Mässåret 2024 har inneburit att Svenska Jägareförbundet syns på ett 20-tal olika mässor från norr till söder. Av dessa har det varit ett särskilt fokus på de tre största: Swedish Game Fair på Wenngarn, Utemässan i Lycksele och Västgård Game Fair.

Erfarenheterna under året har samlats i en strategi för förbundets engagemang i mässor som tydligt kopplar an till övriga styrande dokumentes målsättningar om stärkt varumärke, positionering, anseende, acceptans för jakt och tillväxt. Denna strategi ger oss vägledning i hur förbundet kan och ska arbeta med mässor och events.

Andra marknadsinsatser

Utöver löpande marknadsarbete har följande insatser utförts under året.

En grafisk profil och ny webb för Sveriges Vildnad har tagits fram vilket möjliggör marknadsföring och spridning av det årliga seminariet samt anmälan med tillhörande avgift.

För att locka nya målgrupper att ta jägarexamen genomfördes ett samarbete med journalisten och poddaren Kristoffer Triumf, där kommunikation ägde rum via Kristoffers sociala medier samt våra egna kanaler med mycket god spridning.

Under oktober månad genomfördes en kampanj med försäljning av rosa kepsar i samarbete med Cancerfonden, med riktigt fina resultat och god spridning.

Arbetet med att möjliggöra och underlätta för givande till Svenska Jägareförbundet har inletts. Uppdaterad webb är påbörjad, så även marknadsföring för att öka kännedomen om denna möjlighet. Förhoppningen är att detta leder till ökade intäkter under 2025.

Marknadsträffar med länsföreningar har utförts under tre tillfällen med goda resultat och en känsla av ett förbund.

Kvinnor i jakten

ANTALET KVINNOR SOM JAGAR ökar eller är stabilt i nästan alla kategorier, kvinnor som löser jaktkort och kvinnornas andel och antal på alla förtroendenivåer inom Svenska Jägareförbundet. Detta gäller såväl i jaktvårdskretsarnas som i länsjaktvårdsföreningarnas styrelser. Kvinnor som ordförande i jaktvårdskretsar och i länsjaktvårdsföreningar visar också en stabil trend. Däremot minskade antalet kvinnor som medlemmar i linje med övriga medlemskategorier.

Förbundet arbetar bland annat med nätverket JAQT (Jagande Aktiva Qvinnor i Tiden) i syfte att öka antalet jagande kvinnor, öka antalet kvinnliga medlemmar och få fler kvinnor som ledare och förtroendevalda i förbundet. JAQT-verksamhet finns idag i nästan alla län och under året har nätverken i vanlig ordning arrangerat ett stort antal jakter, utbildningar och träffar för kvinnor. Nationella träffar för JAQT-nätverkets länsansvariga genomförs vart annat år. 2024 deltog representanter från 17 län när mötet hölls på Öster Malma i början av februari.

För att marknadsföra JAQT-nätverket i digitala kanaler används förutom förbundets webb även Instagram och Facebook. En ny JAQT-folder och rollup producerades under året som marknadsföringsstöd till nätverken ute i landet.

För att både ta del av och bidra till forskningen och kunskapsutvecklingen angående genusperspektiv i jakten sker vid behov samarbete med olika universitet, myndigheter och organisationer såsom Sveriges Lantbruksuniversitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Polismyndigheten, Försvarmakten, Studieförbundet, Svenska Kennelklubbens jakthundsklubbar samt med nordiska och europeiska jägarförbund.

Intresset för kvinnor som jagar och genusperspektiv i jakten väcker fortsatt ett stort intresse hos både riks-, läns- och lokalmedia. Under 2024 har intresset varit särskilt stort, efter att Naturvårdsverket gick ut med nyheten att andelen kvinnliga jaktkortslösare i Sverige ökat. Under året har Svenska Jägareförbundets JAQT-nätverk och det ökade intresset för jakt bland kvinnor skildrats av följande medier: SVT Öst, SVT Jönköping, SVT Dalarna, SVT Västerbotten, SVT Gävleborg, SVT Västerbotten, SVT Västmanland, TV4 Västerbotten, Sveriges Radio Jönköping, Sveriges Radio Sjuhärad, tidningen Skogsaktuellt, Skaraborgsbygden och Dagens PS.

Andelen kvinnor av jaktkortslösarna var 8,7 procent under 2024 (31 december) vilket motsvarade 23 337 kvinnor (+156 från 2023). 1996/1997 var andelen kvinnor i jägarkåren 3,7 procent (11 300). 2024 utgjorde antalet kvinnor 23,3 procent (2 068 stycken) av de godkända provtagarna för jägarexamen (teoriprovet). Trenden är stabil när det gäller kvinnor som tar jägarexamen.

Av Svenska Jägareförbundets medlemmar var 10,0 procent kvinnor, vilket motsvarade 13 991 kvinnor (-1 657 från 2023).

I förbundsstyrelsen var andelen kvinnliga ledamöter 40 procent (40 procent 2023).

I styrelserna för landets 22 länsjaktvårdsföreningar var andelen kvinnor som var ledamöter 23,9 procent (22,2 procent 2023). En ordförande i länsjaktvårdsföreningarna var kvinna.

I styrelserna för jaktvårdskretsarna var andelen kvinnor som var ledamöter 15,6 procent (14,5 procent 2023). 27 ordförande i jaktvårdskretsarna var kvinnor under 2024.

I personalorganisationen var andelen kvinnor 38 procent (40 procent 2023).

JAQT-möte. Foto: Amanda Hultgren

Intressebevakning

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET UNDERHÅLLER kontinuerligt dialog och diskussion med alla partier representerade i riksdagen, regeringen och EU-parlamentet.

Förbundet samverkar och bidrar med expertkunskap i olika arrangemang som sker i de beslutande församlingarna. Ibland på initiativ av förbundet och ibland initierat av ett parti eller flera partier och föreningar kopplade till parlamenten. Exempelvis ett seminarium gällande förvaltning av säl och skarv arrangerat tillsammans med Sportfiskarna och Riksdagens jakt- och fiskeklubb.

Svenska Jägareförbundet var aktiv kring EU-valet 2024 och har etablerat kontakt med det nya EU-parlamentet och den nya kommissionen.

Förbundet har noterat ett antal jaktpolitiska framgångar under verksamhetsåret. Frågan om fjälljakten är förvisso inte löst men den destruktiva riktningen som Renmarkkommittén förde fram avslutades sannolikt i och med utredningens nedläggning i november. Det finns efter flera år ett regelverk på plats för småskalig försäljning av vildsvinskött från enskilda jägare.

En betydande positionsförflyttning har gjorts på EU-nivå gällande förvaltningen av varg. I september fattade EU:s ministerråd beslut att påbörja nedlistningen av varg.

Förbundet var med och bidrog till att undvika jaktförbud på EU-nivå för bläsand samt undvika krav på reducerat uttag med femtio procent på kricka och gråtrut.

Under året har vi även aktivt deltagit i diskussionen kring bekämpning av invasiva arter, kommande vapenlagstiftning i Sverige och förändrade vapenregler på EU-nivå, älg- och klövviltsförvaltning, nya tekniska hjälpmedel vid jakt och en eventuell framtida ny viltmyndighet.

Förbundet har deltagit i EU-kommissionens översyn av sälhandelsförbudet med förhoppning om ett förslag under 2025 från kommissionen om att öppna för handel.

IT

FÖRBUNDET BEDRIVER KONTINUERLIGT ett IT-säkerhetsarbete. Detta pågår på klient-, system- och infrastrukturnivå. Även regelbundet penetrationstester av nätverk, webbplatser och system genomförs. Under 2024 har penetrationstester genomförts på våra hemsidor samt Viltbildssystemet. Testerna utförs inte med automatik utan görs av en testare.

Under 2024 har bland annat följande projekt genomförts eller pågår:

Teams Steg 2. En ny samarbetsplattform byggs för förbundet. Tanken med denna är att det gamla intranätet Sharewood kommer att avvecklas och Teams kommer att ta över den rollen. Intervjuer har genomförts med syfte att få en klarhet i önskad struktur i Teams.

Nytt trofémätningssystem. Det system som byts ut var uttjänt och behövde bytas. Det nya är utvecklat i Microsofts plattform vilket innebär enkel integration med andra Microsoft-produkter. Då systemet är utvecklat i den miljön innebär det också att bundenheten till en leverantör minskar.

Foto: Martin Källberg/Svensk jakt

Juridik

FÖRBUNDET HAR ÄVEN under 2024 fortsatt engagera sig i ett par olika principfall i syfte att stärka jakten, jägarna och ge medlemmar stöd i viktiga jägarnära frågor. Under året har särskilt frågor rörande miljöutredningsansvar på skjutbanor och frågor rörande vapenförvaring och vapeninnehav för äldre jägare utan jägarexamen tillkommit. Positiva domar har även kommit under året i frågorna rörande vapenförvaring samt äldre jägare utan jägarexamen.

Förbundet har lämnat juridisk information till allmänheten, myndigheter, medlemmar samt juridiskt stöd till organisationen i allehanda juridiska frågor. Juridik har under 2024 vidareutbildat två utvalda jaktvårdskonsulenter från varje region för att höja och sprida kompetensen i juridiska frågor så att personalen som helhet kan ge bättre medlemsservice.

De juridiska frågor som varit vanligast förekommande är frågor om licensansökningar avseende jaktvapen, frågor kring viltvårdsområden och älgskötselområden, användning av hundar och motorfordon i samband med jakt, samt jakträttsavtal.

Jaktlagsutredningen

Under 2024 påbörjade jaktlagsutredningen sitt arbete och förbundsjuristen är utsedd till expert i utredningen. Utredningen har haft ett flertal möten och förbundsjuristen verkar för att jägarkårens intressen tas tillvara i utredningen samtidigt som att den levererar bra förslag ur ett juridiskt perspektiv.

Avtal

Olika mer eller mindre omfattande avtal granskas löpande och förs in i ett avtalshanterings-system när de ingåtts.

Vapenfrågor

Polismyndigheten gav i början av 2024 ut en ny handbok för handläggning av vapenärenden som delvis ersatte befintliga föreskrifter och allmänna råd. Utan föregående dialog började Polismyndigheten tillämpa nya tolkningar i vissa vapenfrågor som medfört stora olägenheter för jägarkåren, särskilt för äldre jägare utan jägarexamen. Resterande föreskrifter och allmänna råd avses ses över 2025 och förbundet arbetar för att få en dialog med Polismyndigheten i dessa frågor.

Den av regeringen tillsatte vapenutredaren har under 2024 lämnat ett förslag på ändringar av vapenlagstiftningen. Tyvärr hörsammade inte utredaren regeringens utredningsdirektiv, enligt förbundets uppfattning, utan lämnade även en del ytterligare långtgående och restriktiva förslag. Förbundet har under hösten 2024 lämnat ett remissvar som i stora delar är kritiskt till utredningens förslag, men tillstyrkte de förslag som var positiva för jägarkåren.

Upphandlade uppdrag

Inom adaptiv klövviltförvaltning, viltprovtagning, avskjutningsrapportering och viltobservationer, vilt och trafik (NVR) samt arbete mot invasiva arter har förbundet upphandlade uppdrag vilka beskrivs kort på följande sidor. Årsrapporter till uppdragsgivaren bifogas som bilagor till denna rapport.

Adaptiv klövviltförvaltning

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET har under verksamhetsåret fortsatt verka för att vidmakthålla och utveckla den adaptiva klövviltförvaltningen i enlighet med avtalet och med en tydlig koppling till faktablad, manualer, med mera som tagits fram inom området av Sveriges lantbruksuniversitet.

De ingående momenten är genomförda och antalet utbildnings-, samverkans- och stödsinsatser som anges i avtalet är genomförda i samtliga län. Den största volymen av deltagande vid utbildningsinsatserna har varit representanter för älgskötselområden. Riktade utbildningar till älgförvaltningsområden har också genomförts och då oftast i samverkan med myndigheter, främst länsstyrelser. Samverkan vid utbildningar har också skett med markägarorganisationer.

Informationsspridning sker också genom förbundets hemsida. Förbundet anser sig se en positiv riktningförändring både avseende medvetenhet och förvaltningsåtgärder för att erhålla en bättre kvalitativ älgstam.

Den direkta rådgivningen via telefon och e-post till jägare och markägare i olika frågor rörande klövviltförvaltning är mycket omfattande och uppfattningen är att den har varit mer omfattande under året än tidigare. De som söker denna rådgivning är allt från enskilda jägare och fastighetsägare till representanter från älgsskötselområden och förvaltningsområden. Det förekommer också, främst i frågor kopplade till vildsvin, rådgivning till andra aktörer, exempelvis kommuner och samfällighetsföreningar.

Rovdjursinventering

ARBETE FÖR EN ÖKAD RAPPORTERING via Skandobs som rapporteringsverktyg av jägare och allmänhet samt informera/utbilda om hur rovdjursinventeringen fungerar ingår i uppdraget som Svenska Jägareförbundet har.

För perioden maj 2023 till maj 2024 resulterade rapporteringen i Skandobs totalt 2 963 rapporter genom förbundets löpande inventering, vilket utgör 21,5 procent av alla inkomna rapporter nationellt. Rapporteringen varierade mellan förvaltningsområden och län, med mellersta förvaltningsområdet som det mest aktiva.

Marknadsföring av Skandobs genomfördes både nationellt och lokalt via artiklar, sociala medier och deltagande på mässor. Lokala insatser inkluderade informationskvällar, utbildningar och vidgande av rovdjursnätverk. Resultaten av de genomförda aktiviteterna visar att marknadsföringen nationellt nådde ett stort antal personer, men effekten är svår att utvärdera eftersom avtalet trädde i kraft mitt i inventeringsperioden.

Tidsåtgången för aktiviteterna varierade mellan län och förvaltningsområden, med Södra Förvaltningsområdet som det mest resurskrävande, vilket kan härledas till vargstammens ökade utbredning i förvaltningsområdet.

Foto: Ondrej Prosicky/Mostphotos

Viltprovtagning

MÅLSÄTTNINGEN är att landets viltstammar ska vara välmående. Organisationen ska därför vara aktiv i övervakningen av viltsjukdomar, i samverkan med andra parter i samhället. Då kan sjukdomsutbrott upptäckas på ett tidigt stadium och vid behov bekämpas. Ett exempel är utbrottet av Afrikansk svinpest i Fagersta 2023, där Sverige tack vare en tidig upptäckt och effektiv bekämpning kunde förklaras fritt från sjukdomen redan i september 2024. Övervakningen bidrar dessutom till kunskap om hur olika sjukdomar påverkar viltets hälsa.

Förbundets upphandlade uppdrag Viltövervakning innebär att vi ska stimulera och underlätta för jägare att delta i viltsjukdomsövervakningen. Inom ramen för uppdraget har förbundet informerat jägare om vikten av att man rapporterar upphittat fallvilt (djur som verkar ha självdött), samt observationer av vilt som visar tecken på sjukdom till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Om SVA utifrån rapporterna bedömer att ett dött djur bör undersökas så kontakter SVA rapportören som då kan skicka in djuret till SVA.

Förbundet har informerat om viltsjukdomar och viltsjukdomsövervakningen via webben, sociala medier, utskick, vid sammankomster, samt under utbildningar som exempelvis viltundersökarutbildningen.

Förbundet har upprätthållit ett nätverk av kontaktpersoner gentemot SVA och enskilda jägare i form av viltprovtagningsansvariga jaktvårdskonsulenter och utlämningsställen för SVA-material. På utlämningsställena kan den som fått besked från SVA om att ett djur ska skickas in hämta ut det material som behövs. Vidare har förbundet samverkat med SVA och andra relevanta myndigheter i syfte att upprätthålla, utveckla och förbättra viltsjukdomsövervakningen.

Utöver det upphandlade uppdraget så har förbundet arbetat med riktad viltsjukdomsövervakning. Den verksamhetsmässigt största insatsen var samverkan med SVA rörande en rikstäckande övervakning av parasiten rävens dvärgbandmask, som kan smitta hund och i sällsynta fall människor, till vilken det krävts en stor mängd prover från rödräv. Förbundet har bland annat fördelat SVA:s provtagningsmaterial till utvalda jägare över hela landet för att öka antalet inkomna prover.

Foto: Mostphotos

Viltövervakning

VILTÖVERVAKNING har ända sedan 1938 utgjort en viktig del av Svnska Jägareförbundets uppdrag. Formerna för arbetet har förändrats då delar rörande avskjutningsrapportering och jägarobservationer upphandlats av Naturvårdsverket från och med den 1 juli 2022.

Datasystemet Viltdata utgör grunden för förbundets arbete med viltövervakning. Avskjutning registreras antingen direkt i systemet eller via Viltdatas mobilapplikation, medan älgobsen registreras i systemet. Under kalenderåret 2024 registrerades 149 764 sessioner av 46 308 användare (2023: 183 607 sessioner av 53 271 användare). Viltdata är byggd på en plattform som börjar bli utdaterad och ett utvecklingsarbete har därför genomförts under året och beräknas bli färdigt under 2025.

Skattad avskjutning

Upphandlingen har medfört några mindre förändringar eller specifikationer jämfört med tidigare verksamhet. Exempelvis ska skattning av avskjutningen nu genomföras för viltarter med allmän jakttid enligt Jaktförordningens bilaga 1 (tidigare "samtliga viltarter") och de skattade värdena ska presenteras med ett osäkerhetsintervall.

Detta medför att avskjutningen inte längre skattas för bisam, havstrut, mink, stadsduva och vildkanin då dessa arter endast finns i JF bilaga 4 och jagas via skydds jakt på eget initiativ. Avskjutningen skattas inte heller längre för kronhjort då denna ska rapporteras till respektive länsstyrelse.

Den skattade avskjutningen av vildsvin fortsatte att minska och var nu cirka 35 procent lägre jämfört med toppåret 2020/2021. Även för dovsvilt minskade avskjutningen något jämfört med föregående år, dock är den långsiktiga trenden positiv. För övriga däggdjursarter är trenden i avskjutningen oftast stabil eller negativ. Det är ofta svårt att tolka om trender speglar förändrade populationer eller förändrade vanor hos jägarna.

Även för fåglar är den skattade avskjutningen minskande eller stabil för de flesta arter. Undantag är de arter som får sättas ut för jaktändamål utan särskilt tillstånd (gräsand, fasan, raphöna), där avskjutningen ökar.

Fällda älgar ska rapporteras till respektive länsstyrelse och avskjutningen skattas därför inte inom viltövervakningen. Älgstammen har minskat under den senaste tioårsperioden, vilket också varit förvaltningens mål. Avskjutningen för jaktåret 2023/2024, knappt 50 000 älgar är den lägsta sedan mitten av 1970-talet.

Den kompletta avskjutningen för jaktåret 2023/2024 redovisas i Jägareförbundets rapportserie Viltforum som finns att ladda hem på www.jagareforbundet.se/vilt/viltforum/.

Avskjutningsrapportering

Rapportering av avskjutningen är frivillig för de flesta viltarter i Sverige och en skattning (beräkning) av den totala avskjutningen genomförs, baserat på sådana frivilliga rapporter från jaktlag. Skattningen sker med en metod som bygger på Bayesiansk statistik och som kräver mycket hög datorkapacitet. Förutom ett medianvärde (det mest troliga värdet) så genererar modellen även ett 95 procentigt kredibilitetsintervall. Det senare är ett mått på skattningens osäkerhet och det sanna värdet finns inom intervallet i 95 fall av 100.

Innan skattningen sker så genomförs ett omfattande arbete av förbundets konsulenter rörande insamling och kvalitetssäkring av avskjutningsrapporterna, vilket innebär att varje enskild rapport granskas (cirka 7 000 rapporter årligen). Vid behov kontaktas rapportören för att reda ut oklarheter.

Förbundet har under året sökt och erhållit medel från Viltvårdsfondens forskningsfond, totalt 4,4 miljoner kronor. Medlen används för att anställa en doktorand i samarbete mellan förbundet och Linköpings Universitet. Anställningen påbörjades under oktober 2024 och arbetet består i att ytterligare utveckla skattningsmetoden.

Information och utbildning

Förbundet genomför kontinuerligt information och utbildning rörande inventering, vilt-databasen och provtagning. Dessa aktiviteter genomförs främst under det första halvåret i samband med möten med jägare, jaktlag och skötselområden. Förutom information om avskjutningen i förbundets tidskrift Svensk Jakt så har jägare informerats om vikten av att rapportera sin avskjutning i utskicket av statligt jaktkort från Naturvårdsverket.

Älgobs

Älgobs är en av förbundet utvecklad metod som innebär att jägare räknar de älgar som observerats under jaktens första del. Metoden introducerades 1985 och kompletterades 1998 så att jägare även noterar observationer av varg, björn, lo och järv samt, från och med 2019, även kronvilt. Älgobs och björnobs används regelmässigt som underlag inom förvaltningen av dessa arter. Älg- och björnobs ger inga mått på stammarnas absoluta storlek utan är indexmetoder som visar relativa förändringar.

Antalet mantimmar som rapporterats i älgobsen har minskat under de senaste tio åren, från cirka fem miljoner obstimmar årligen till cirka fyra miljoner obstimmar för jaktåret 2023/2024.

Även obs per mantimme har minskat med cirka 30 procent under tioårsperioden, vilket sannolikt speglar minskande stammar. Under jaktåret 2023/2024 ökar dock obsen svagt (8 procent), vilket kan tolkas som att älgstammen börjat återhämta sig.

Vilt och trafik

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS UPPDRAG syftar till att minska lidandet för trafikskadat vilt genom att bemanna, organisera och utveckla den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR (Nationella Viltolycksrådet). Under 2024 hanterades cirka 74 700 viltolyckor med 77 400 inblandade djur. Viltolyckorna hanterades av cirka 4 100 jägare anslutna till NVR, som även möjliggör för jakträttsinnehavare att ta tillvara på viltet som dött/avlivats. Trenden för antalet viltolyckor är ökande. Trafikverket spår att trafikmängden kommer att öka med 30-60 procent till 2040 och därmed också viltolyckorna.

Koordinering av eftersöksorganisationen

Organisationen är inte bara talrik och geografiskt utspridd utan bygger också till stor del på ideella krafter som förväntas samverka framgångsrikt med Polismyndigheten. Dessutom är verksamheten kringgärdad av omfattande regelverk, vilket innebär en utmaning att kommunicera gentemot målgruppen av utspridda uppdragstagare. Till de viktigare uppgifterna för jägarsidan hör att åt Polismyndigheten tillhandahålla lämpliga eftersöksekipage.

Tillhandahållande av eftersöksekipage utförs främst av länsansvarig jägare och samordningsansvarig lokalt. De bistår också till att eftersöksjägare och kontaktpersoner har erforderlig information, utbildning och säkerhetsutrustning genom till exempel fysiska möten, telefon- eller mailkontakt. Läns- och samordningsansvariga förser NVR:s databas med aktuella uppgifter om kontaktpersoner, eftersöksjägare och deras hundar.

Nyrekrytering av eftersöksekipage

Idag finns ett koncept för nyrekrytering av eftersöksekipage till NVR. Reglerna är gemensamma för hela landet, men medger anpassning till rådande förhållanden i länen. Det är en anpassning som är avgörande för måluppfyllanden i det upphandlade uppdraget. Centralt i detta är främst att förmågan att spåra i lina respektive förmågan att använda lös hund godkänns separat. Detta för att tydliggöra vikten av dem båda för att framgångsrikt lyckas med trafikeftersök och förkorta viltets lidande.

Medverkan och utveckling inom NVR

Under 2023 förändrades Nationella Viltolycksrådet från att vara ett samarbetsforum för viltolycksförebyggande arbete mellan 16 organisationer och myndigheter till att bli fem organisationer och myndigheter som helt fokuserar på eftersöksarbetet. För eftersöksarbetet är det positivt, men det saknades fortfarande under 2024 ett forum för det viltolycksförebyggande arbetet.

Samverkan har skett med flera organisationer och myndigheter, framför allt Polismyndigheten, Trafikverket och Naturvårdsverket. Jägareförbundet är en aktiv part inom NVR och ingår både i rådet och arbetsutskottet samt bidrar i olika arbetsgrupper.

Under hela året har regelbundna möten genomförts med Polismyndigheten. Den 1 april 2024 upphävdes FAP 226-1 (Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt) utan att Naturvårdsverket påbörjat och färdigställt föreskrifter som reglerar jägarnas del i hanteringen av viltolyckor. Tack vare god samverkan i NVR har verksamheten fungerat på ett tillfredsställande sätt, men det är mycket viktigt att Naturvårdsverkets föreskrifter kommer på plats.

Samverkan med Trafikverket har skett genom deltagande i möten. Diskussionerna har främst handlat om att förbättra rapportering av viltolyckor som sker på järnväg och det extra arbete som jägarna inom NVR gör när de transporterar bort kadaver, vilket inte ingår i uppdraget. I Nationella Viltolycksrådet har det arbetats för att kadaverhantering ska ingå i uppdraget och ge ersättning, men det arbetet är inte slutfört ännu.

Under 2024 lanserade förbundet ett webbaserat formulär där jägare inom NVR kan rapportera säkerhetsincidenter som uppstår under trafikeftersöksuppdrag. Syftet är att samlas in data för att kunna arbeta med att höja säkerheten för eftersöksjägare samt att kunna meddela Polismyndigheten i de fall där en allvarlig säkerhetsincident uppstår.

Foto: Hans Berggren

Utbildning

Ett antal kurser i eftersök tillhandahålls. En del är digitala och andra är fysiska.

Eftersöksutbildning teori är en bred digital introduktionsutbildning som deltagaren har tillgång till under ett helt år. Utbildningen är kostnadsfri för jägare anslutna till NVR. Under 2024 hade kursen 252 deltagare.

Instruktörsutbildning eftersök syftar till att upprätthålla förbundets organisation av cirka 100 eftersöksinstruktörer spridda över landet. Under 2024 utbildades nio nya eftersöksinstruktörer.

Trafikeftersök stora rovdjur är en utbildning som riktar sig enbart till jägare anslutna till NVR och handplockas utifrån kompetens, hundmaterial och behov inom det aktuella länet. Under 2024 omfattade utbildningsverksamheten fyra utbildningstillfällen och involverade 60 personer. Samverkan sker med Polismyndigheten, Skandinaviska björnprojektet, Vilt-skadecenter och Statens veterinärmedicinska anstalt.

Eftersöksutbildning – trafik är en utbildning som endast erbjuder uppdragstagare inom NVR och är kostnadsfri för deltagaren. Under 2024 deltog 298 uppdragstagare inom NVR.

Utöver dessa finns **Eftersöksutbildning praktik**, **Eftersöksutbildning fortsättning**, **Special-situationer eftersök** samt **länsspecifika utbildningar**. Under trafikeftersök finns många risker att hantera. Till de större hör trafikmiljön och lossande av skott. I länen genomförs aktiviteter som syftar till säkrare genomförande och högre uppklärande av eftersök. Bland annat har länen för denna verksamhet nyttjat förbundets eftersöksskytte för skjutbiografer.

Kommunikation

En viktig insats för att skapa gynnsamma förutsättningar för uppdraget är extern kommunikation. Kommunikation som riktas mot allmänheten och övriga samhället skapar bättre förutsättningar för eftersöksarbetet och acceptansen för jakten i helhet. Desto mer medvetna allmänheten blir om vikten av att anmäla en viltolycka och noggrann utmärkning av olycksplatsen, desto bättre blir förutsättningarna att minimera trafikskadat viltens lidande.

Extern kommunikation har också en viktig funktion för det förebyggande arbetet. Av okunskap eller medvetet risktagande anpassar många trafikanter inte körsättet efter att vilt kan dyka upp på vägen.

Invasiva arter

ATT FÖRHINDRA ETABLERING av invasiva främmande arter är en viktig del av miljö-kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Sedan 2020 förvaltar Svenska Jägareförbundets arbetsgrupp Invasiva arter alla EU-listade invasiva främmande landlevande ryggradsdjur (däggdjur, fåglar och sköldpaddor) i landet genom ett ramavtal med Naturvårdsverket.

Under 2023 upphandlades ett nytt ramavtal på 2+2 år, fram till slutet av 2027. Förutom mot de EU-listade arterna mårhund, bisam, vattensköldpaddor (Trachemys) och nilgås gjordes under 2024 liksom föregående år på uppdrag av Naturvårdsverket även insatser mot mink.

En för landet ny främmande art upptäcktes under året, sjögroda, i en vattendamm på Tyresö. Grodorna har rymt från en närliggande privat fastighet. Svenska Jägareförbundet - Invasiva Arter fick i uppdrag av Naturvårdsverket att utrota populationen. Ett stort antal grodor har under året avlivats och dammen har med hjälp av kommunen saltbehandlats, vilket grodornas rom inte överlever, arbetet fortsätter våren 2025.

Den fortlöpande förvaltningen går fortsatt bra. Sedan starten av förvaltningen har förekomsten av mårhund och bisam minskats drastiskt. Alla vattensköldpaddor i det vilda utgörs uteslutande av frisläppta husdjur. Dessa hanteras omgående efter upptäckt, liksom det tiotal nilgäss som landar i landet varje år. Riktad förvaltning av mink utfördes på Holmön utanför Umeå men även i andra prioriterade fågelhäckningsmiljöer. Under 2024 även på Bullerö i Stockholms skärgård och i den akut hotade fjällgåsens häckningsområde i de norrbottniska fjällen.

Invasiva arter fortsätter som tidigare sitt nära samarbete med nationella och internationella samarbetspartners. Inom Sverige med Naturvårdsverket, länsstyrelserna, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Naturhistoriska riksmuseet, BirdLife Sverige och Club 300. Internationella samarbetspartners är i Danmark Naturvårdsverket, Naturstyrelsen, Danska Jägareförbundet, i Finland Viltcentralen, Forststyrelsen, Ålands landskapsregering, i Norge Miljödirektoratet och i Storbritannien Animal and Plant Health Agency och Internationella naturvårdsunionen (IUCN).

Tvättbjörn: Edvin Butter Mostphotos

Nilgås: Foto: Leif Ingvarson/Mostphotos

Vattensköldpadda: Foto: Lajos Endredi

Mårhund: Foto: Mostphotos

Verksamhetsbidrag

Förbundet har drivit ett antal projekt med stöd av verksamhetsbidrag vilka beskrivs kort nedan. Årsrapporter till uppdragsgivaren bifogas som bilagor till denna rapport.

Foto: Hnna Kekkonen

Gåsförvaltning

GÅSJAKTSPROJEKTET har fortsatt under 2024 då förbundets ansökan om en fortsättning på tidigare verksamhetsbidrag beviljades av Naturvårdsverket. Syftet under året har varit att geografiskt sprida utbildningen vidare till flera län. I april hölls en inledande workshop för att jobba fram en önskad årsplan avseende kurstillfällen, instruktörsrekrytering och utbildning av dessa. Vidare planerades även för utbildningsjakter och informationsinsatser.

I början av juni hölls en instruktörsutbildning på Öster Malma, där tolv nya instruktörer deltog från fem län (Gotland, Halland, Kalmar, Västmanland och Västerbotten). Under sommaren och hösten genomförde sedan åtta utbildningar med cirka tolv deltagare vid varje tillfälle. På Gotland inleddes också ett samarbete med en lokal krögare för att verka för gåsen som matresurs.

För att belysa de skador som gässen skapar i jordbruket arrangerade förbundet, i samverkan med bland andra LRF och länsstyrelser, flera möten och exkursioner mellan markägare och jägare. Vi vill särskilt lyfta fram det arbete som gjordes i Västmanland där man etablerade ett utmärkt samarbete mellan länsstyrelsen, jägare och markägare på en handfull av länets större jordbruksegendomar. Samarbetet resulterade också till flera lyckade skyddsjakter under sommaren.

I slutet av september hölls ett webinarie där cirka 100 deltagare närvarade. Syftet var att belysa och diskutera jakttekniker på gås och utvecklingen i de olika gåspopulationerna (föredragande SLU). Ett återkommande ämne som förbundet lyft och fokuserat på under hela året har varit att betona ett etiskt och säkert skytte. Året avslutades med en tvådagars sammankomst på Öster Malma där alla instruktörer inviterats för att utbyta erfarenheter och diskutera förbättringsåtgärder i utbildningsmaterialet men också hur den nu tvååriga satsningen ska nyttjas i framtiden.

Skarvförvaltning

PROJEKTET INLEDDES under 2024 då förbundet beviljades verksamhetsbidrag av Naturvårdsverket. Syftet under har varit ta fram en adekvat utbildning, vilket omfattar både utbildningsmaterial i olika former och utbildning av instruktörer.

Projektet har riktat sig i första hand till tre kustlän (Stockholm, Södermanland och Västra Götaland) där förbundet genomfört, under ledning av utbildade instruktörer, ett tiotal utbildningar. Projektet har också kunnat möta upp det behov som framkommit från Kalmar län där både instruktörer utbildats och utbildningar genomförts.

Inom projektet har insatser gjorts för att skapa samverkan mellan olika intressenter som berörs av förekomsten av skarv. Målet har varit att hitta gemensamma lösningar på de problem skarven är upphov till. Samverkan har skett på ett flertal platser, främst med fiskeintressen, och förhoppningen är att detta ska underlätta hantering av lokala problem som skarv förorsakar i framtiden.

Utbildningen riktar sig främst till jägare och medlemmar i Svenska Jägareförbundet, men även andra som myndighetspersonal och representanter från fiskeorganisationer. Intresset av utbildningen har varit stort vilket understryker behovet av utbildning och att kunna skyddsjaga skarv är omfattande.

Vinginsamling

UNDER 2023 PÅBÖRJADES uppbyggnad av en insamling av vingar från skjutna fåglar med fokus på flyttande vattenfåglar. Detta finansieras med ett verksamhetsbidrag från Naturvårdsverket och fortsatte under 2024.

De nordiska jägareförbunden har gemensamt pekat ut vinginsamling som en viktig pusselbit inom förvaltningen av flyttande fåglar och som jägare kan bidra med. De vingar som samlas in ålders- och könsbestäms så lång det är möjligt. Denna data kan sedan användas för att skatta hur stor andel av fåglarna som är inne på sitt första levnadsår. Jakteffekter på fågelpopulationer är starkt beroende av vilken ålderskategori som beskattas. Medan avskjutning av unga fåglar oftast har ringa effekt på fågelpopulationers tillväxtpotential kan jakttryck på äldre fåglar snabbt få ett genomslag.

Vetenskapliga utvärderingar av svensk fågelförvaltning har pekat ut vinginsamling som särskilt viktig för arter som kan orsaka skada, till exempel gäss, och för arter som minskar men fortfarande jagas, till exempel flera dykänder.

Under 2024 tog insamlingen ordentlig fart och den insamlingsstruktur som byggdes upp 2023 kunde testas fullt ut. Den data som samlades in i Sverige 2023/2024 användes bland annat i en rapport där data för Sverige, Danmark och Storbritannien samanalyserades.

Det arbete som utförts hittills i projektet har visat på ett stort behov av att kommunicera med jägare och bygga nätverk för att stimulera till insamling av vingar. Ett steg i detta var ett seminarium med inbjudna föreläsare som hölls i Skåne i augusti 2024. Tanken med sådana möten är att engagera dedikerade fågeljägare som ambassadörer för verksamheten.

För att säkerställa att verksamheten ger maximal nytta för svensk och internationell fågelförvaltning hölls under året en workshop med forskare och myndighetspersoner för att identifiera brister och föreslå lösningar för detta arbete. Diskussionerna pekade ut att vinginsamlingsdata bör samköras med avskjutningsstatistik på länsbasis. Valet av län som geografisk enhet baseras på att mycket av svensk viltförvaltning sker just på länsbasis och att det finns betydande geografisk variation i åldersfördelning hos skjutna gäss och änder.

Foto: Niklas Liljebäck

Digital viltövervakning

UTVECKLINGEN AV VILTBILD.SE påbörjades i början av 2023 och första fasen slutfördes vid årsskiftet 2023/2024. Viltbild.se är en webbaserad applikation för insamling och analys av viltkamerabilder där artificiell intelligens (AI) sköter artbestämningen. Under 2024 har delar av Viltbild vidareutvecklats för att förenkla och effektivisera klassificeringen av viltkamerabilder, implementera AI-modeller och förbättra andra typer av funktioner.

Viltbild är ett verktyg för både vanliga jägare och för förbundets arbete med viltkameror, till exempel när det kommer till referensområden och invasiva arter. Med hjälp av alla de bilder som samlas in kommer förbundet att kunna ta fram nya metoder för att inventera Sveriges viltstammar och följa dess utveckling. Jägare kommer kunna ladda upp sina bilder, få dem analyserade och dela dem med sina vänner. Därefter kommer bilderna att bli en del av en ny viltövervakning och bidra till mer faktabaserade förvaltningsbeslut.

Förbundet fick under januari verksamhetsbidrag för att fortsätta driva pilotprojektet där sex referensområden med viltkameror driftas. Syftet är att ta fram metoder för viltinventering, med fokus på klövvilt, men kommer även kunna nyttjas för mindre däggdjur. Referensområdena ligger i Skåne, Östergötland, Värmland, Gävleborg, Jämtland och Norrbotten. Verksamhetsbidraget syftade även till att genomföra de första täthetsberäkningarna på data från 2023.

Under våren deltog förbundet i en workshop kring regeringsuppdraget att ta fram en beräkningsmodell för vildsvin. Workshopen utmynnade i att de referensområden som förbundet driver samt den insamling av viltkamerabilder som planeras under 2025 ska användas som grund för framtagandet av denna beräkningsmodell. Ett ytterligare verksamhetsbidrag söktes för att finansiera datainsamlingen och driften av referensområden, vilket beviljades under december 2024.

Förbundet har aktivt närvarat i en referensgrupp som ingår i regeringsuppdraget att ta fram en inventeringsmetod för vildsvinskadorna i gröda, där drönare och AI är de huvudsakliga verktygen. Förbundet deltog även i arbetet med att genomföra en verksamhetsanalys kring hur denna inventering kan ske i framtiden och hur arbetet framåt bör ske. En slutsats är att inventeringssystemet måste automatiseras från inventering till resultat. Bildbanken och AI-modellerna måste fortsätta tränas för att kunna ge tillförlitliga resultat. Dock kan man konstatera att AI-modellen är så pass bra att skador orsakade av klövvilt kan skattas med god precision om AI-modellerna fortsatt tränas.

Öster Malma

ÖSTER MALMA är en utbildnings och upplevelse-gård för jakt och viltvårdsintresserade med restaurang, konferens och hotellverksamhet. Fastigheten är på knappt 1 200 hektar varav 560 hektar är produktiv skogsmark. Drygt 350 hektar är sjöar, viltvatten och vattendrag och resten är åker, äng och övrigt.

Svenska Jägareförbundet har bedrivit yrkesmässig utbildning på fastigheten sedan 1947 och fastigheten köptes 1993. 2003 flyttade förbundet sitt nationella kansli till den då nyrenoverade ladugården på Öster Malma.

Jägareförbundet Service AB är av Svenska Jägareförbundet ett helägt dotterbolag som bedriver restaurang, konferens, hotell, catering, gårdsbutik och viltslakteriverksamhet på Öster Malma. Målet med verksamheten är att vara det självklara valet av mötesplats för medlemmar, jaktvårdskretsar och länsjaktvårdsföreningar.

Anläggningen ska positionera sig som en kvalitativ hotell- och mötesanläggning med fokus på naturen och det vilda. Det serveras viltkött varje dag och restaurangen arbetar med säsons- och närproducerade varor.

Läs mer i bilaga Verksamhet Öster Malma 2024.

Sveriges vildnad

SVERIGES VILDNAD är en stiftelse som tillkom på Svenska Jägareförbundets initiativ i syfte är att främja viltvården. Stiftelsen förvaltas av ett förtroenderåd som består av upp till 60 personer med bakgrund inom svensk vilt- och naturvård, viltförvaltning eller viltforskning. Svenska Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

Stiftelsen erhöll under 2024 bidrag från K A Wallenbergs stiftelse samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Det senare bidraget användes till att arrangera det årliga seminarium som på senare tid varit Sveriges Vildnads främsta verksamhet.

Temat för seminariet 2024 var ”Den nya faunan att bevara, bruka, begränsa eller bekämpa”. I fokus stod förvaltningen av nyttillkomna och nyligen återkomna arter. Dagen inleddes med en överblick av nya arter i däggdjurs- och fågelfaunan. Den fortsatte med myndigheternas och den ideella naturvårdens perspektiv på nya arter, följt av presentationer som rörde förvaltningen av invasiva arter samt av nya och återkommande arter som dovvilt, vildsvin och varg. Dagen avrundades med reflektioner kring etiska aspekter.

Sveriges Vildnads seminarium arrangerades som ett kombinerat fysiskt och digitalt möte. Totalt anmälde sig drygt 400 personer, varav 100 deltog på plats på Öster Malma medan övriga 300 kunde följa seminariet direkt via webben. Deltagarna utgjordes av intresserad allmänhet, däribland många jägare, samt yrkesaktiva inom viltförvaltningen på framför allt intresseorganisationer, universitet/högskola, länsstyrelser och nationella myndigheter.

Foto: Niklas Liljebäck

Svensk våtmarksfond

SVENSK VÅTMARKSFOND bildades 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet. Stiftelsens ändamål är att ta fram resurser för att sprida kunskap om och stödja åtgärder för bevarande, skapande och skötsel av våtmarker för fåglar samt våtmarkernas roll och värde. Stiftelsen får genom donationer, testamentsmedel eller på annat sätt motta medel från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer. I stiftelsens styrelse finns representanter från Svenska Jägareförbundet, Bird Life Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund och näringslivet.

Våtmarksfondens vision för verksamheten är ”Att våtmarkernas fåglar lever i livskraftiga bestånd tillsammans med andra arter i välskötta våtmarksmiljöer över hela landet”. Strategin för att nå uppsatta mål är att Våtmarksfonden ska vara ett kunskapscentrum och en naturlig mötesplats samt pådrivare och opinionsbildare i våtmarksarbetet.

Rådgivning, utbildning och information samt ekonomiskt stöd till bevarande, skapande och skötsel av våtmarker är viktiga delar av den praktiska verksamheten. Målgruppen för fondens arbete är markägare och förvaltare av jord- och skogsbruksmark samt myndigheter och intresseorganisationer. Sedan stiftelsen bildades har den medverkat till att ett mycket stort antal våtmarker har restaurerats eller återskapats. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark.

Under 2024 beviljades ekonomiskt stöd för restaurering av fem våtmarker om sammanlagt cirka 35 hektar i Södermanland, Östergötland och Västra Götaland. 2024 års våtmarkspris, Ragn-Sells AB i samarbete med Våtmarksfonden, på 35 000 kronor tilldelades Stephan Gäfvert. Stephan är viltmästare med skoglig- och yrkeslärarutbildning och som i egenskap av reservatsförvaltare för Nynäs naturreservat i Södermanland på kort tid genomdrivit en unik våtmarkssatsning inom reservatet om sammanlagt cirka 100 våtmarker.

Under våren genomförde fonden en våtmarksdag med tilltänkta samarbetspartner och sponsorer. Drygt tio företag och organisationer hade hörsammat inbjudan.

Den mediala uppmärksamheten gällande återställandet av våtmarker har under året varit stort. Våtmarksfonden har i olika sammanhang även uppmärksammat olika myndigheter på behovet av förenklingar i regelverket gällande våtmarksarbetet inklusive ett klagande beträffande strandskyddsreglerna i detta sammanhang.

Våtmarksfonden har sedan 2018 drivit ett ärende gentemot Skatteverket om att fonden med hänsyn till sin allmännyttiga och miljövårdande verksamhet ska få befrielse från skatt. I juni kom det slutliga ställningstagandet från Högsta förvaltningsdomstolen - Våtmarksfonden ska erhålla befrielse från skatt.

Årsredovisning 2024

Årets resultat

Det operativa resultatet för år 2024 uppgick till -0,9 mkr (1,4 mkr). Resultatet efter finansnetto uppgick till 2,1 mkr (5,7 mkr). Förbundets intäkter utgörs av medlemsintäkter, organisationsbidrag, utförda tjänster för vunna anbud inom förbundets kärnverksamhet, verksamhetsbidrag, prenumerationer- och annonsintäkter, kursavgifter, samarbetsavtal samt försäljning av förlags- och profilprodukter.

Medlemsavgiften till förbundet höjdes under 2023 och medlemsintäkterna under år 2024 uppgick till 68,8 mkr, (67,1 mkr) en ökning till följd av detta trots att medlemsantalet varit vikande under 2024. Förbundets medlemsintäkter motsvarar 35 % (34 %) av de totala intäkterna.

Det organisationsbidrag förbundet erhåller är baserat på antalet jaktkortslösare i landet och uppgick för år 2024 till 42,7 mkr (43,3 mkr) vilket motsvarar 21,9% (22,2%) av de totala intäkterna.

Förbundet genomförde under 2021 och 2022 en genomlysning av verksamheten till följd av de förändrade förutsättningarna som uppstod då delar av Jakt- och viltvårdsuppdraget omvandlades till anbudsförfarande. Genomlysningen gav vid handen att förbundet som tidigare varit fullt skatte- och momsbefriat för i princip all sin verksamhet nu bedriver skattepliktig och momspliktig verksamhet i så stor utsträckning att förbundet ska redovisa moms på de delar av verksamheten som inte omfattar den rena medlemsverksamheten.

Förbundet rekryterade under 2024 en ny generalsekreterare som påbörjade sin anställning under augusti 2024.

Verksamhetens totala kostnader inklusive avskrivningar uppgick till 195,7 mkr (193,3 mkr).

Jägareförbundet Service AB, förbundets dotterföretag, driver restaurang, konferens- och hotellverksamhet på förbundets fastighet Öster Malma. Bolagets resultat för 2024 uppgår till -6 tkr (106 tkr).

Finansiell riskhantering

De finansiella riskerna kan primärt delas upp i följande kategorier: marknadsrisk (inl. valutarisk, ränterisk och prisk), kreditrisk och likviditetsrisk.

Valutarisk: Försäljning och inköp sker företrädesvis i lokal valuta. Därav föreligger normalt inte någon valutarisk.

Ränterisk: Förbundets ränterisk är främst kopplad till räntebärande skulder, vilka per balansdagen uppgick till 0 mkr (0 mkr) i form av utnyttjad checkkredit.

Prisk: Förbundet innehar långfristiga värdepappersinnehav med ett bokfört värde på 44,7 mkr (44,7 mkr). Marknadsvärdet uppgår till 54,7 mkr (52,8 mkr).

Kreditrisk: Förbundet eftersträvar bästa möjliga kreditvärde på dess motparter. Merparten av försäljningen kan ske med låg kreditrisk. Historiskt sett har kreditförlusterna varit låga.

Likviditetsrisk: Förbundet arbetar kontinuerligt med sin likviditet och har checkkredit för att balansera likviditetsrisken.

Tillgångar

Förbundets totala tillgångar uppgick per den 31/12 2024 till 130,6 mkr (135,9 mkr).

Byggnader och mark

Fastigheten Öster Malma har ett bokfört värde av totalt 30,2 mkr (26,9 mkr). Fastighetens taxeringsvärde uppgår för 2024 till 80,1 mkr (67,7 mkr).

Värdepappersportfölj

Jägareförbundet har avtal med en extern kapitalförvaltare om diskretionär förvaltning av förbundets värdepappersportfölj. Förvaltningen sker med stöd av en av förbundsstyrelsen beslutad kapitalförvaltningspolicy som har en långsiktig och försiktig prägel. Förbundets värdepappersinnehav redovisas därför i årsredovisningen från och med 2018 som finansiell anläggningstillgång. Värdepappersportföljen har värderats till anskaffningsvärdet per balansdagen, 44,5 mkr (44,7 mkr). Marknadsvärdet av värdepappersportföljen uppgick per 31/12 2024 till 54,6 mkr (52,8 mkr).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av avsättning för framtida satsningar 14,8 mkr (11,4 mkr), avsättning för tryggnad av personal 12,5 mkr (12,5 mkr), disponibla medel 29,1 mkr (26,7 mkr) samt årets resultat 2,1 mkr (5,7 mkr), totalt 58,5 mkr (56,3 mkr).

Investeringar

Under 2024 har förbundet gjort investeringar för 5,9 mkr (1,2 mkr) avseende inventarier och nyinstallationer.

Övriga intäkter

Anslag och bidrag består till 84% (42,7 mkr) av det organisationsbidrag som till del ersatt det tidigare Jakt- och viltvårdsuppdraget och resterande hänförs till verksamhetsbidrag samt övriga mindre bidragsintäkter. Övriga intäkter hänförs till bland annat intäkter för utförda tjänster (vunna upphandlingar), annonsering, försäljning av förlags- och profilprodukter, utbildningar och intäkter från fastigheten Öster Malma.

Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, det vill säga avsättning för framtida satsningar 14 763 tkr, avsättning för tryggnad av personal, 12 452 tkr, disponibla medel 29 115 tkr samt årets resultat, 2 132 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras som avsättning för framtida satsningar	16 980 tkr
Balanseras som avsättning för tryggnad av personal	12 452 tkr
Balanseras som disponibla medel	29 031 tkr
	58 463 tkr

Disponibla vinstmedel i dotterbolag som ingår i koncernen uppgår till 4 152 tkr (4 176 tkr).

Fem år i sammandrag

	Belopp i tkr				
	2024	2023	2022	2021	2020
Rörelsens intäkter					
Medlemsavgifter och samarbetsavtal	71 513	69 884	67 958	68 805	69 797
Viltvårdsfonden	0	0	8 600	52 250	52 250
Anslag och bidrag	51 006	55 186	51 993	24 092	20 936
Övriga intäkter	72 255	69 649	57 023	30 221	32 041
Totala intäkter	194 774	194 719	185 575	175 368	175 025
Rörelsens kostnader					
Tryckning och distribution	18 110	18 693	18 123	16 991	16 264
Personalkostnader	93 411	88 668	82 005	80 644	73 660
Övriga kostnader	84 140	85 972	85 672	80 242	73 556
Totala kostnader	195 661	193 333	185 800	177 877	163 480
Operativt resultat	-888	1 386	-225	-2 510	11 546
Finansiellt netto	3 020	4 343	484	2 109	-2 862
Årets resultat	2 132	5 729	259	-401	8 684
Balansomslutning	130 560	135 888	117 087	116 727	111 564
Nyckeltal					
Anslag/totala intäkter %	26,2	28,3	32,7	43,5	41,8
Egen kapitaltillväxt %	3,8	11,4	0,6	-0,8	20,7
Balanslikviditet %	62,8	65,2	47,4	41,2	45,7
Soliditet % (per 31/12)	44,8	41,4	43,2	43,1	45,4
Antal medlemmar (per 31/12)	139 320	150 332	155 160	154 226	153 898
Antal jaktkort i landet	260 677	281 788	275 944	269 174	263 383
Andel av jaktkort i landet %	53,4	53,3	56,2	57,3	58,4
TS upplaga Svensk Jakt	119 000	120 500	119 200	119 900	120 100
Genomsnittligt antal anställda	117	115	112	112	111

Egen kapitaltillväxt = utgående eget kapital/ingående eget kapital * 100
Balanslikviditet = omsättningstillgångar/kortfristiga skulder * 100
Soliditet = eget kapital per 31/12/balansomslutning per 31/12 * 100

Resultaträkning

	Belopp i tkr		
	Not	2024	2023
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter och samarbetsavtal		71 513	69 884
Anslag och bidrag		51 006	55 186
Övriga intäkter	3	72 255	69 649
Totalt intäkter		194 774	194 719
Rörelsens kostnader			
Tryckning och distribution		-18 110	-18 693
Handelsvaror		-4 035	-6 443
Övriga externa kostnader	4, 5	-75 495	-74 084
Personalkostnader	6	-93 411	-88 668
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	7	-4 610	-5 445
Totalt kostnader		-195 661	-193 333
Operativt resultat		-888	1 386
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	3 100	4 573
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-80	-230
Resultat från finansiella poster		3 020	4 343
Årets resultat		2 132	5 729

Balansräkning

	Not	2024-12-31	Belopp i tkr 2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	0	83
Summa		0	83
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	30 172	26 814
Inventarier, verktyg och installationer	12	5 003	6 966
Summa		35 175	33 780
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	13	3 030	3 030
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	44 681	44 705
Andra långfristiga fordringar hos koncernföretag		2 400	2 400
Summa		50 111	50 135
Summa anläggningstillgångar		85 286	83 998
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Färdiga varor och handelsvaror		2 563	2 069
Summa		2 563	2 069
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		6 390	5 398
Fordringar hos koncernföretag		4 033	7 640
Skattefordringar		541	735
Övriga fordringar		646	954
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	6 073	7 330
Summa		17 683	22 057
Kassa och bank	16	25 028	27 764
Summa omsättningstillgångar		45 274	51 890
SUMMA TILLGÅNGAR		130 560	135 888

Balansräkning

	Not	2024-12-31	Belopp i tkr 2023-12-31	
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Avsättning för framtida satsningar		14 764	11 401	
Avsättning för tryggnade av personal		12 452	12 452	
Disponibla medel		29 115	26 737	
Årets resultat		2 132	5 729	
Summa eget kapital		58 463	56 319	
Kortfristiga skulder				
Checkräkningskredit (limit 40 000 tkr)	17	0	0	
Leverantörsskulder		7 717	9 961	
Övriga skulder		20 974	24 906	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	43 406	44 702	
Summa kortfristiga skulder		72 097	79 569	
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		130 560	135 888	
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL				
	Avsättning för framtida satsningar	Avsättning för tryggnade av personal	Disponibla medel	Årets resultat
Utgående balans enligt balansräkning föregående år	11 401	12 452	26 737	5 729
Disposition enligt årsstämmobeslut				
lanspråktagande av medel för framtida satsningar	-455		455	0
Avsättning till medel för framtida satsningar	3 807			-3 807
Gåvor till medel för framtida satsningar	10			
Avsättning för tryggnade av personal				0
Disponibla medel			1 923	-1 923
Årets resultat				2 132
Vid årets slut	14 763	12 452	29 115	2 132

Disponibla medel är Fritt eget kapital.
Avsättning för framtida satsningar är avsatt till stöd för framtidsfrågor inom förbundet.

Kassaflödesanalys

Not	Belopp i tkr	
	2024	2023
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	2 132	5 729
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	4 226	4 470
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 358	10 199
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/minskning(+) av varulager	-495	2 477
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar	4 374	-3 037
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder	-7 472	13 037
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 766	22 676
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 933	-1 209
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	406	1 010
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-7 737	-17 900
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	7 762	15 202
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 502	- 2 897
Finansieringsverksamheten		
Upptagna/amorterade lån	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-2 737	19 779
Likvida medel vid periodens början	17 27 765	7 986
Likvida medel vid periodens slut	25 028	27 765
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Gåvor till framtida satsningar	11	35
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	-395	-1 010
Avskrivningar	4 610	5 445
	4 226	4 470

Tilläggsupplysningar

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K 3). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i tkr om inget annat anges.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden varvid justering skett för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa och banktillgodo-havanden, kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatt för en obetydlig risk för värdefluktuation.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Bidrag redovisas normalt enligt kontantprincipen. Om ett bidrag avser bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som förbundet erhåller från bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ. Förbundet har under 2024 erhållit bidrag/anslag från bla Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt länsstyrelser. Offentligrättsliga organ utgörs av staten, landsting, länsstyrelser, kommuner samt EU.

Varulager

Varulager, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2000:3), är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisken beaktats.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde och avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:	Nyttjandeperiod
Byggnader	25-33 år
Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	3 år

Tilläggsupplysningar

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Finansiella tillgångar i form av värdepapper redovisas till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Långfristiga värdepappersinnehav vars verkliga värde är lägre än det redovisade värdet skrivs ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående. Kortfristiga placeringar värderas löpande till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket motsvarar nuvärdet av framtida betalningar diskonterade med den effektivränta som beräknats vid anskaffningstillfället.

Kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Kortfristiga skulder, vilka förväntas bli reglerade inom 12 månader, redovisas till nominellt belopp.

Leasing – leasetagare

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna förknippade med leasingobjektet i all väsentlighet har förts över till leasetagaren. I annat fall är det fråga om operationell leasing. Förbundet har inga väsentliga finansiella leasingavtal varför samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal vilket innebär att leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden.

Koncernredovisning

Förbundet äger dotterföretag, men med stöd av ÅRL 7 kap 3 a § upprättas inte någon koncernredovisning.

Inköp och försäljning mellan Svenska Jägareförbundet

och dotterföretaget Jägareförbundet Service AB

Försäljning till dotterföretaget har under 2023 uppgått till 1 076 tkr (843 tkr).

Inköp från dotterföretaget har under 2024 uppgått till 4 280 tkr (2 813 tkr).

Likvida placeringar

Likvida placeringar värderas i enlighet med årsredovisningslagen till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Värdepapper värderas med avseende på värdepappersportföljen i sin helhet.

Skatter

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av transaktioner eller händelser.

Förbundet redovisar ingen skatt på årets resultat i resultaträkningen med hänsyn till att de delar i verksamheten som inte omfattar medlemsverksamheten och som har bedömts vara inkomstskattepliktiga inte uppvisar skattemässiga överskott.

Tilläggsupplysningar

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

För att upprätta finansiella rapporter gör styrelsen bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Varje år prövas om det finns någon indikation på att tillgångars värde är lägre än det redovisade värdet. Finns en indikation så beräknas tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högsta av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet.

NOT 3 ÖVRIGA INTÄKTERS FÖRDELNING	2024	2023
<i>Övriga intäkter per väsentligt intäktsslag</i>		
Prenumerationer/Annonsintäkter	8 652	11 206
Förlagsförsäljning	6 061	5 952
Kursgårdstjänster/Kurser	2 462	2 334
Utförda tjänster	51 252	43 477
Övrigt	3 829	8 493
Summa	72 255	71 462

NOT 4 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2024	2023
Övriga direkta kostnader ink medlemsförsäkring	14 600	15 200
Lokal- och fastighetskostnader	9 660	8 670
Förbrukningsinv., reparation, underhåll och leasing inv.	13 753	15 829
Rese- och transportkostnader	3 978	2 997
Försäljningskostnader	2 233	1 901
Kontorsmaterial, trycksaker, tele och porto	4 335	4 474
Förvaltningskostnader	5 113	6 165
Externa tjänster	19 474	16 411
Övriga kostnader	2 349	2 437
Summa	75 495	74 084

NOT 5 ERSÄTTNING TILL REVISORER	2024	2023
<i>Arvoden och kostnadsersättningar</i>		
<i>Forvis Mazars AB</i>		
Revisionsuppdraget	572	340
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	27	29
Skatterådgivning	597	1 004
Övriga tjänster	0	0
Summa	1 196	1 373

Posten skatterådgivning består av kostnader för genomlysning av eventuell påverkan av upphandlingsförfarande samt biträde och konsultationer i samband med korrespondens med skatteverket.

Tilläggsupplysningar

NOT 6 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER	2024	2023
Medelantalet anställda, inklusive visstidsanställda		
Sverige	117	115
Varav män	61%	60%
Ledningen		
Styrelsen	10	10
Varav män	60%	60%
Generalsekreterare och övriga företagsledningen	13	13
Varav män	77%	77%
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och förtroendevalda		
Ordföranden	401	327
Styrelsen	554	380
Förtroendevalda	224	451
Sociala kostnader	277	252
Summa:	1 456	1 410
Arvoden till styrelseledamöter och övriga förtroendevalda redovisas i resultaträkningen under posten övriga externa kostnader.		
Anställda		
Generalsekreterare	1 055	1 458
Övriga anställda	63 591	60 288
Summa	64 646	61 746
Sociala kostnader	26 754	25 481
Varav pensionskostnader	6 757	6 568
Övriga personalkostnader	2 011	1 440
Summa:	93 411	88 668
Till styrelsens ordförande och övriga styrelsemedlemmar utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättning till generalsekreteraren beslutas av styrelsen. Generalsekreterarens pension tecknas enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning från förbundets sida gäller en uppsägningstid om 6 månader, vid uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. Vid uppsägning från förbundets sida har generalsekreteraren rätt till ytterligare 6 månaders ersättning utan arbets-skyldighet.		
NOT 7 AVSKRIVNINGAR AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2024	2023
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	-83	-1 000
Byggnader och markanläggningar	-2 218	-2 252
Inventarier, verktyg och installationer	-2 308	-2 193
Summa	-4 610	-5 445

Tilläggsupplysningar

NOT 8 RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER	2024	2023
Ränteintäkter, övriga	1 211	1 080
Utdelningar	20	16
Vinst vid avyttring av värdepapper	1 869	3 477
Summa	3 100	4 573
NOT 9 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER	2024	2023
Räntekostnader	-26	-166
Övrigt	-54	-64
Summa	-80	-230
NOT 10 BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLINGSARBETEN OCH LIKNANDE ARBETEN	24-12-31	23-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7 125	7 125
Summa	7 125	7 125
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-7 041	-6 041
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-83	-1 000
Summa	-7 124	-7 041
Redovisat vid årets slut	0	83
NOT 11 BYGGNADER OCH MARK	24-12-31	23-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	77 890	77 890
Nyanskaffningar	5 577	0
Summa	83 467	77 890
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-51 076	-48 824
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-2 218	-2 252
Summa	-53 296	-51 076
Redovisat vid årets slut	30 172	26 814
Taxeringsvärde, byggnader	3 510	2 883
Taxeringsvärde, mark	76 591	64 863
Summa	80 101	67 746

Tilläggsupplysningar

NOT 12 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER	24-12-31	23-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	18 807	17 686
Nyanskaffningar	356	1 209
Försäljningar	-371	-88
Summa	18 792	18 807
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-11 842	-9 736
Utrangeringar/Försäljningar	360	88
Årets avskrivning enligt plan	-2 308	-2 193
Summa	-13 790	-11 842
Redovisat vid årets slut	5 003	6 966
NOT 13 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG	24-12-31	23-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Aktier i dotterföretag vid årets början	3 030	3 030
Redovisat vid årets slut	3 030	3 030
Specifikation av förbundets innehav av aktier och andelar i koncernföretag		
<i>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i % Bokfört värde</i>
Jägareförbundet Service AB		
556429-9302, Nyköping	1 000	100 2 400
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 000	100 630
<i>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</i>	<i>Eget kapital</i>	<i>Årets resultat</i>
Jägareförbundet Service AB		
556429-9302, Nyköping	3 616	-6
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	765	-17
Villkorat aktieägartillskott lämnades till dotterföretaget Jägareförbundet Sevice AB, 556429-9302, med 5 000 tkr under 2020. Värdet på dotterföretaget skrevs under 2020 ned med 2 700 tkr med hänsyn till bolagets egna kapital. Villkorat aktieägartillskott lämnades till dotterföretaget Tassofena AB, 556173-7338, med 1 000 tkr under 2017. Värdet på dotterföretaget skrevs under 2020 ned med 470 tkr med hänsyn till bolagets egna kapital.		
NOT 14 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	24-12-31	23-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	44 705	42 006
Inköp	7 737	17 900
Försäljningar	-7 762	-15 202
Summa	44 681	44 705
Redovisat vid årets slut	44 681	44 705

Marknadsvärde 31/12 2024 54 666 tkr (52 752 tkr)

Tilläggsupplysningar

NOT 15 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER	24-12-31	23-12-31
Förutbetalda lokalhyror, leasingavtal och övriga poster	6 073	7 330
Summa	6 073	7 330
NOT 16 LIKVIDA MEDEL	24-12-31	23-12-31
Banktillgodohavanden	25 028	27 764
Summa	25 028	27 764
NOT 17 CHECKRÄKNINGSKREDIT	24-12-31	23-12-31
Beviljad checkräkningskredit uppgår till	40 000	40 000
Outnyttjad kredit på balansdagen	-40 000	-40 000
Utnyttjad kredit på balansdagen	0	0
NOT 18 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	24-12-31	23-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	34 317	34 917
Semesterlöneskuld	4 046	4 195
Övriga poster	5 043	5 590
Summa	43 406	44 702
NOT 19 STÄLLDA SÄKERHETER	24-12-31	23-12-31
För skulder till kreditinstitut (checkräkningskredit)		
Fastighetsinteckningar	55 000	55 000
Summa	55 000	55 000
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR		
NOT 20 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG		
Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.		
NOT 21 RESULTATDISPOSITION		
Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, det vill säga avsättning för framtida satsningar, 14 763 tkr, avsättning för tryggnad av personal, 12 452 tkr, disponibla medel, 29 115 tkr, samt årets resultat, 2 132 tkr, disponeras enligt följande:		
Balanseras i avsättning för framtida satsningar	16 980	
Balanseras i avsättning för tryggnad av personal	12 452	
Balanseras i disponibla medel	29 031	
	58 463	

Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Peter Eriksson
Förbundsordförande

Mikael Samuelsson
1:e vice ordförande

Anders Gruvaeus
2:e vice ordförande

Eleonore Hedman

Birgitta Isaksson

Lennart Johannesson

Linda Mattisson-Olsson

Hans Olsson

Mia Runnéus

Björn Sundgren
Arbetsstagarrepresentant

Carl-Johan Djurstedt Holm
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår
av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor
Av årsstämman valda revisorer

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Denna årsredovisning har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Jägareförbundet för år 2024. Svenska Jägareförbundets årsredovisning ingår på sidorna 56 – 70 i detta dokument

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 2024-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av styrelsens och generalsekreterarens verksamhetsberättelse med statistikuppgifter för 2024.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och general-sekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och general-sekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller,

om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2024.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens och generalsekreterarens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Granskningsrapport

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet

Org. Nr 802001-6658

Jag har genomfört en granskning av förbundsstyrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2024.

Det övergripande syftet med min granskning är att se till att på förbundsstämman beslutade mål, strategier och riktlinjer uppnås och följs samt att detta sker i enlighet med Jägareförbundets stadgar.

Granskningen har främst bestått av genomgång av protokoll och rapporter samt genomgång av extern och intern kommunikation. Vidare genom möten och samtal med tjänstemän och förtroendevalda på olika nivåer i organisationen, på Öster Malma, men även ute bland länsföreningarna.

Mina slutsatser av den genomförda granskningen är:

- Att Svenska Jägareförbundets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och fullgott sätt.
- Att den internas kontrollen varit god.
- Att de övergripande målen till alla väsentliga delar har uppnåtts.

Med hänvisning till ovanstående slutsatser anser jag att det finns goda skäl till den rekommendation som jag och den auktoriserade revisorn lämnat i vår gemensamma revisionsberättelse, att förbundsstämman beslutar att bevilja styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

Öster Malma den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Björn Bentevik

Förtroendevald revisor

Svenska Jägarförbundet